

ÉLETTÜNK

XVI. évf. 5. szám (16. Jahrg. Nr. 5)

Az európai magyar katolikusok lapja

1984 május

HARANGOZÓ FERENC:

AZ ÖRÖKSÉG

AMIT MINDSZENTY MAGÁRA VÁLLALT ÉS RÁNK HAGYOTT

Súlyosabb már nem is lehetett az a teher, az idők sem zordabbak, mint amikor Mindszenty József az esztergomi érseki széket elvállalta. Már a veszprémi püspökség átvétele 1944 március 29-én is emberfeletti feladatnak látszott: „52. születésnapomon érkeztem Veszprémbe. Tíz nappal előbb szállták meg a náci Magyarországot. Mikor a székhelyemre értem, a püspöki palotába már betelepített egy német tábornok” — írja Mindszenty emlékirataiban.

Pedig Veszprémbe szinte predestinálva volt püspöknek. — Még Zalaegerszegen megírta „Padányi Bíró Márton veszprémi püspök élete és kora” c. monográfiáját. Ebben egyik legnagyobb elődjének, a „Dunántúl Pázmányának” emelt emléket. Szinte hihetetlen: Veszprémbe csak egy és egy negyed évig volt püspök, ebből is fél évet a nyilasok fogságában töltött Sopronkőhidán, mégis a veszprémi egyházmegyében 34 új plébániát, 11 új iskolát létesített. A 11,000 holdas püspöki birtokból föl akart parcelláztatni, mert „mindig bántott az, hogy a nagybirtokokat már az első világháború folyamán föl nem osztották, amikor még az elcsatolt vidékeken is megerősíthetők volna vele a magyarságot” — írja. A földosztás ellen Hitler tiltakozott a terelés érdekében.

Közben állandóan aggódva figyel, mint kúszik a világháború réme a csonka ország területére. Előjelek előzik meg. A zsidókat gettóba zárják és kezdik deportálni. A püspöki kar Mindszenty ösztönzésére adja ki körlevelét: „Bárkinek veszületett jogait az élethez, a vallás szabad gyakorlásához, a munkaszabadsághoz, a magántulajdonhoz... igazságosan semmiféle földi hatalom el nem veheti. Az említett jogokat nem az állam képviselői adták, hanem maga az Isten”.

Amikor a Kormányzó 1944 október 15-én bejelentette a fegyverletételt, s erre a nyilasok átvették a hatalmat, az orosz hadsereg keletről és délről már döntő rohamra készült a főváros és a Dunántúl ellen. Mindszenty emlékiratban fordul a kormányhoz, hogy legalább a Dunántúlt kiméjjék meg a céltalan vérontástól: „Ebben a legsötétebb történelmi órában ne válják a magyar Dunántúl a világtörténelem két legvérengzőbb diktátora, Sztalin és Hitler, hadszínterévé”.

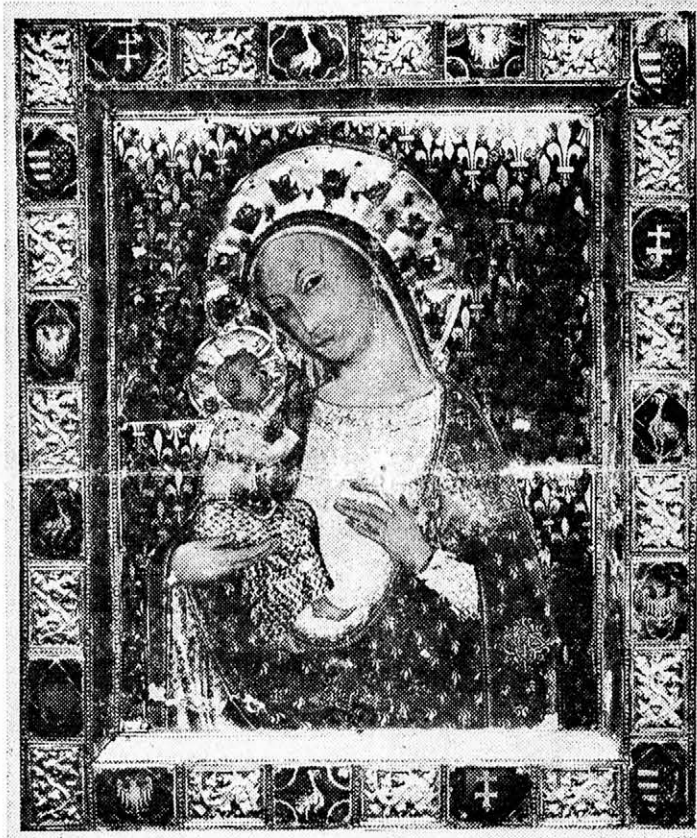
A memorandumot rajta kívül Apor Vilmos győri, Shvoy Lajos székesfehérvári püspök és Kelemen Krizosztom, bencés főapát írják alá. Maga Mindszenty v'szi el személyesen Szöllösi miniszterelnöknek Budára. A következményeket ismerjük: A menekültekkel telt veszprémi püspökvárat Schiberna főispán le akarja foglalni; Mindszenty tiltakozik, mire letartóztatják, ő pedig teljes püspöki ornátusban, kispapjai és udvari papjai kísé-

retében, az utcán összesereglett nép sorfala közt vonul a veszprémi fogházba, onnét a kőhidai fogházba.

Mivel már a túlzásfolt fogházban hely nem volt, Mindszentyt kispapjaival és a

vésztörvényszékkel együtt helyezik el a fogház iskolaépületében. Itt ünneplik a karácsonyt.

„Fájdalmas éjjeli mise volt ez a fogház kápolnájában. Az odavezető út

A „KINCSTÁRI KEGYKÉP” MÁRIACELLBEN

Nagy Lajos király fogadalmi adománya (Andrea Vanni festménye)

Máriacelli búcsúsok éneke

Isten országának második szépsége,
Nagycelli batárnak minden ékessége,
Üdvözlégy Mária, föld gyönyörűsége!

Elindulunk immár a csuda-képedtől,
Kegyelemmel fénylő gyönyörű szép Szűztől,
De anyai áldást várunk szent kezedből.

Ne eressz el Anyánk minket áldás nélkül,
Megáldva bocsáss el ezen szent vidékről,
Amelyért könyörgünk, nyerd meg osztályrészü!

Akik szent nevedért messziről fáradtunk,
És tiszteletedre kész szíveket hoztunk,
Tudod Édesanyánk, miért fáradoztunk.

Emeld hát fejünkre szűz szent karjaidat,
Írd bele szívedbe gyarló fiaidat,
Fogadd szárnyad alá bűnös leányidat.

Most jusson eszedbe, hogy anyánkká lettél,
A véres keresztnél midőn keseregteél,
Fiad kéréséért minket általvetél.

Ismerj meg Szűzanyánk, minket gyermekidnek,
Irass be számába hív tisztelőidnek,
Ne vond meg szerelmét tőlünk szent szívednek.

Tenéked ajánljuk, drága Szűz, magunkat,
Fiaink, leányink, minden rokonunkat,
Rövid életünket, mindörökkön Amen!

Vimtyéd (Győr - Sopron megye).

Volly István gyűjtése

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

akasztófák friss erdején át vezetett. (Bajcsy-Zsilinszky Endrét, Kiss János altábornagyot és társait előző nap reggel itt végezték ki.) — Mikor körülnéztem a kápolnában, akkor láttam, hogy a mohácsi nagy temetőben lehetett talán csak együtt ennyi élrekerült magyar... Ez a tragikus külső keret jóval túl a fogház falán, a messzeségbe nő, Esztergom, Buda és a Balaton vonalára, ahol német és orosz arcvonal néz egymással farkasszemet — miközben az egyik „mentéssel”, a másik „fölszabadítással” rabolja vagy pusztítja a drága magyar föld utolsó értékeit. — Könnyekben fürdik az oltáron Krisztus szent teste és vére... A tömegben is fel-felcsuklik a zokogás. Ez volt életem legmegrázóbb éjjeli miséje”.

A „felszabadulás”. — Sopron húsvétvasárnapján „szabadult föl”. A város arra akarta rábírní Mindszentyt, hogy ő fogadja és fejezze ki Sopron háláját az oroszoknak. — „Engem senki nem szabadított meg! Sopron háláját soproni ajakkal illik kifejezni. Engem Szálasi hurcoltatott ide és a menekülő karhatalom felejtett itt”.

Április 20-án marhavagonokból összetákoltt szerelvényvel elhagyja Sopront, de csak Pápáig megy. Onnét lovasszekéren és gyalog Veszprémbe. Éppen hetivásár van. Egy hórihorgas férfi a Jópásztor kép módjára, élő bárányt visz nyaka körül a vállán. „Miért nem hajtja, miért cipeli?” — A férfi csak hallgat. Asszonyok szólnak bele: „Mert különben lába kel és nem lábon kel!”

A Püspökvár kifosztva, mindenütt piszok és a „pusztulás undoksága”. Ötven meggyilkolt pap, többszáz ezer elhagyott hadifogoly és polgári személy. Amerre csak elhaladt a háború, pusztítás, gyilkosság, erőszak, részegeskedés. Tízéves lányok és idős asszonyok megbecstelelve. A szegényeket sem kímélték. Egy somogyi falu határában megszólított egy öreg napszámot: „Hát, bátyám, maguk is fölszabadultak?” — „Fel ám! A sögünytől (süvegünytől) a bocskorunk! Most se sög, se bocskor!”

„A püspökkari konferencia engem bizott meg, mint legfiatalabb püspököt, hogy Vorosilov marsallnak köszönjem meg a szabadulásomat és az orosz hadsereg jóindulatát. — Közöltem velük, hogy vannak nálamnál méltóbb és idősebb képviselők a püspöki karban. De mikor tovább erőltették a dolgot, meggondolási időt kértem. Mikor újra Budapesten jártam, Balogh István debreceni plébános visszatért a köszönetnyilvánítás ügyére. — „Meggondoltam. Nem mehetek el ilyen ügyben a marsallhoz”. — De ezek ellenére a háború utáni első püspöki körlevél ezt közölte: „Nem bizonyult valónak a hír, amelyet az orosz hadsereg egyházi szándékáról terjesztettek; sőt, sok figyelmet is tapasztaltunk a főparancsnokságok részéről... Templomaink állnak, akadálytalanul folynak az istentiszteletek. De még súlyos idők várnak ránk...” — Sajnos, ez a sejtelem nagyon is valóra vált.

1945 augusztus 20-án az amerikaiak (Folytatás a 2. oldalon)

KISS BARNABÁS OH:

Boldogasszony, Anyánk

Istenünk, Atyánk — mióta nekünk ajándékozta Fiát, Jézust, azóta történelmünk üdvösség-történet lett. Azt a feladatot adta nekünk, hogy jelenlévővé tegyük Krisztust — és hogy a folyton csalódó világban a remény hordozói legyünk.

Szeretetre és reményre vagyunk tevénytve, arra, hogy Jézusban új ég és új föld legyünk az elfáradt emberek között.

A mi reményünk tárgya az, hogy Isten életkedvet, erőt, örömet és lelki békét ad.

A mi reményünk példaképe: az áldott és tiszteletreméltó *Mária*, Jézus édesanyja, — aki Boldogasszony Anyánk.

II. János Pál pápa máriacelli homíliájában a következőket mondta: „Mészáról jöttek és jönnek egyre a zarándokok — kormánypálcával vagy vándorbottal —, és mindig újra ajánlják önmagukat és övéiket a „Magna DOMINA HUNGARORUM” oltalmába és esedezésébe. Csatlakoznak ezzel a népek nagy zarándoklatához...”

Most ebben a május hónapban valamennyien, sok hívő emberrel együtt Máriához, az Édesanyához folyamodunk — Őt köszöntjük:

*„Tengernek csillaga, Isten édesanyja,
Üdvözlégy mindig Szűz, menyő boldog
kapuja.*

*Mutasd, hogy anyánk vagy! Hallja meg
imádat*

Ki értünk fiaddá születni nem átal.

*Mosd meg életünket, készítsd el
útunkat,*

Hogy örök örömben lássuk

Jézusunkat.”

(Ave, Maris Stella, Babits ford.)

Életünk egén, Mária személyében felragyogott a „csillag”, a remény, a zarándokló ember vágyának csillaga, amely vezet bennünket. Úgy mint a napkeleti bölcsek, most mi is a csillag nyomában járunk, zarándokolunk, hogy naponta köszönthessük Őt a Gyermekkel együtt. „Az égen nagy jel tűnt fel: egy asszony, öltözete a nap, lába alatt a hold, fején tizenkét csillagból korona. Áldott állapotban volt... Fiút szült, fiúgyermeket, aki majd vaspálcával kormányozza mind a nemzeteket”. (Jel. könyve 12, 1—2a. 5b)

Mária történelmi és mai szerepe ugyanaz: teljes életével Krisztusra mutat. Lehetetlen, hogy ne HOZZÁ vezessen, mint folyó a tengerhez. Csak azért él, hogy Krisztust adja a világnak. Krisztushoz tartozik és Krisztusért él. Ő a „Krisztussá” lett ember. Ő a remény jele, Isten vándor népének! Ezért tud tanítani bennünket tisztábban hinni, aggódás nélkül remélni, az ígét figyelmesebben hallgatni, az Úr eljövetelet tevékenyebben várni, és addig is krisztusivá válni és szeretve szeretni.

Milyen nehéz mindezeket teljesíteni! — De itt van a május hónap, a Szűzanya köszöntésének legszebb időszaka. Nemhiába énekeljük: „Néked ajánljuk Szűzanyánk, a legszebb hónap alkonyát. Ezer nép híven zengi ma: Ó, Üdvözlégy, Mária!” (SZVU. 188.)

Ezek a Mária-köszöntők megtanítanak bennünket arra, hogy ne csodákra várjunk. Ne feledjük, hogy az Istenanya iránti szeretet segíti a híveket, hogy kegyelemben is növekedjenek. Elképzelhetetlen ugyanis, hogy valaki tisztelje a „kegyelemmel teljes” Szűzanyát, saját szívében pedig ne becsülje meg a megszentelő kegyelmet. Hiszen a kegyelem nem más, mint Isten barátsága és

a Szentlélek bennünk lakása. De ne feledjük, Isten a szívek mélyén csendben cselekszik. Talán olyan is történik velünk, ami Mária hála-énekét (Magnificat) fakasztja szívünkéből: „Magasztalja lelkem az én Uramat...”

Valóban csak Ő tudta élénekelni, elmondani a Magnificat-ban Isten benne művelt csodáit?

Gondoljunk Máriára, arra a fiatal asszonyra, akivel Isten oly nagyot tett! Egy világkorszak változása ment végbe őbenne. Mária volt a Messiásra váró Ószövetség legtisztább jelképe, — és ő lett az Egyház jelképe is. Ő az, „aki hitt”. Előbb foganta Jézust szívében, mint méhében. Ezért mondhatjuk azt, hogy Mária út Krisztushoz. Sőt, minél jobban remélünk Máriában, minél inkább szeretjük őt, annál közelebb kerülünk Krisztushoz, annál jobban fölfedezzük Krisztust.

Hiszem, hogy a mi ajkunkon is felhangzik a hála hangja, ha hívő, remélő és szerető emberként akarunk és próbálunk élni. Ezért szükséges, hogy Szűz Máriát állandóan figyelemmel kísérrjük — írja Szeghy Ernő atya — és szemérről olvassuk le kívánságait. Naponta mondjuk el mi is a Szűzanya hála-énekét, hálát adva azért, hogy velünk is „nagyot tett a Hatalmas”, mikor az ő szolgálatára hívott, papnak vagy hívő kereszténynek, s ezzel az üdvösség legbiztosabb útjára állított.

Ebben a szolgálatban Mária mindig édesanyja maradt. Jézus és a mi Anyánk. Mint igazi, szerető Édesanyához forduljunk a következő imával:

„Boldogságos Szűz Mária, Isten anyja: segíts, hogy mindig gyermeki szívem legyen: tiszta és finom, mint a forrás! Segíts, hogy egyszerű szívem legyen, melyet sobase borít el a keserűség. Segíts, hogy erős szívem legyen: tudjak áldozatot hozni, — és gyengéd szívem legyen, mely együtt tud érezni másokkal!”

A Mária-tisztelet hozzánk tartozik, hozzánk, akik kereszténynek és magyarnak valljuk magunkat. Sok hívővel együtt akarjuk megvalósítani az ismert mondást: Mária által Jézushoz. Ebben a tudatban akarunk élni, ebben a lelkiületben akarunk égi Atyánkat nemcsak május hónapban, hanem mindig tisztelni és szeretni. A hűtlenségek és árulások világában maradjunk a „hűség-gel teljes Édesanyával” együtt mindvégig hűségesek. Ha hűségesek maradunk, akkor megemlékezik rólunk, AKINEK „oltalma alá futunk” nap mint nap. Boldogok lehetünk, mert Jézus által mondhatjuk Istennek: „MI ATYÁNK” — és Máriának: „ÉDESANYÁNK”.

Mária Isten anyja — Mária a mi anyánk. Nem ismerjük Őt igazában, mert történelmünk során ugyanúgy, mint Fia, Jézus életében csendesen háttérbe vonul. Ha mi úgy érezzük is, hogy Mária hallgat, higgyük, hogy Ő jelen van. Mert Ő, Asszonyunk, Anyánk, Közbenjárónk és Szószólónk. És akinek Ő az édesanyja, Ő, a Boldogságos — az nem érzi magát elhagyatva, hiszen anyai oltalma mindehová elkíséri.

Május estéin hozzuk meg a „nagy döntést” — legyen példátlan, útmutató az életünk és köszöntésünket, kérésünket kössük egy „virág-csokorba”, hogy átadhassuk közös Édesanyáknak. Mert „sohasem lehetett hallani, hogy te valakit magára hagyta volna, aki oltalmadat kérte, és segítségért hozzád könyörgött”.

Az örökség

(Folytatás az első oldalról)

koronával együtt vitték ki, hazahozták a Mattseéből, ahová a nyilasok a Szent-Szent Jobb-ot Budapestre. Ez volt az ország első ébredése a szörnyű letargiából. Ötszázezer hívő követte a körmene-ten a Szent Jobbot, százezrek sorfala között. Majdnem mindenki sírt. Az orosz megszállók nem értették az egészet.

A primási székben. — Mindszentyt a primási kinevezés váratlanul érte. Szeptember 8-án Grösz József kalocsai érsek közölte vele a Szentatyá akaratát Veszprémben és kérte beleegyezését. Az ország akkori helyzetében nem is gondolható senki másra a primási poszton, sem a püspöki kar, sem a nuncius, Angelo Rotta, sem a Szentatyá. A rendkívüli idők fiatal, bátor és tetterős primást követeltek. Mindszenty ezen érvelésre is habozott. Haladékat kért.

„Két nap múlva mégis vállaltam a súlyos terhet. Döntő volt ebben számomra XII. Pius pápa akarata és bizalma. Tudott fogságomról és a nuncius jelentése alapján arról, hogyan kormányoztam (veszprémi) egyházmegyémet” — írja emlékezéseiben.

Egy hét múlva megjött a kinevezése és Grösz érsek szeptember 15-én közzé is tette. Vörös János hadügyminiszter honvédségi autót bocsátott Mindszenty rendelkezésére és egy honvédtisztet meg egy altisztet is a védelmére. Ez a figyelem is mutatja, hogyan gondolkodott a nemzet még ebben az időben az esztergomi érsekről, az ország első közjogi méltóságáról.

Másnap 800 fiút és leányt bérmált Pá-pán. A beszédébe máris beleszóvi üzenetét az egész nemzethez „a megbékélésről és az állampolgári kötelességek lelkiismeretes gyakorlásáról”, tekintettel a küszöbön álló országos választásokra:

„A katolikus egyház itt a magyar térenken vészelt át minden vihart ezer év óta. Nem bújik el, ha vihar van felvonulóban, hanem mindenütt ott van a magyar néppel a magyar népért”. — Itt világosan megmondta, hogy a magyar egyház a jelen válságos időkben is a néppel van és továbbra is a helyén lesz.

Pápáról szüleihez ment a vasmegeyi kis paraszti házba, ahonnan élete elindult. Új erőért az új emberfeletti feladathoz. — „A néhány otthon töltött óra alatt öreg szüleim sok könnyet hullattak. Édesanyám imáit ígerte. Édesapám különösen megindultan búcsúzott el. — Ő, a szülői szív megérzi a fenyegető veszedelem!”

Szimbólikus ezekre a különös magyar időkre az az incidens, ami ezzel az úttal kapcsolatban lejátszódott. Csipkerek mellett a Budapest—Szentgotthárd-i főút mentén, szovjet katonák dézsmáltak éppen egy borszállítmányt. Mindszenty autójának is „Állj”-t intettek. A primás jelt adott a honvédeknek, hogy lassítson; mikor pedig közelértek, hogy „lépjön bele a pedáiba”... Mire az oroszok észbekaptak és golyózáport zúdítottak a kocsira után. Veszprémből mindjárt jelentette az esetet a SzEB-nek, (Szövetségi Ellenőrző Bizottság), de választ sem kapott rá.

Az esztergomi székhely. — Esztergom, az ország gyöngye és IV. Béláig a fővárosa is, nagyon sokat szenvedett a háborútól. A front kétszer is átment rajta. A hatalmas bazilika minden ablaka betört. A székhely idején a Dunáról orkányszerűen tört be a szélvihar az üres ablakokon. Versenyt a viharal mondotta el székhelylőjét. Csak nagy vonásokban idézünk, de az is elég ahhoz, hogy kibontakozzék belőle a Gond-

viselés embere a szörnyű vész után.

Az új primás tekintete Péter sziklájára fordult: „A világ omladékain révedező emberiség fáradt tekintetét emeli Péter sziklájára felé, a világegyház fejéhez, XII. Pius pápához. Bűnbánattal és bizalommal... Jól esik, hogy van egy hatalom a földön, amelyen a pokol kapui sem vesznek erőt.

Leszállók Jusztinián érsek koporsójához is. Amíg élt, mutatta az utat, védte a szentségeket, védte az embert és ajánlotta a megfontolást... Utána nem hallgattunk rá. A nagy összeomlás fölé omlott ő maga is. Odateszem föléje az eszmélő nemzet pálmakoszorúját, mert ő valóban homo Dei, homo patriae, homo ecclesiae.

Nem jövök Széchenyi és Kopácsy dúsgazdagságával, pedig de jó volna ez a török időknél koldúsabb nemzetnek! Mondom ezt anélkül, hogy sírnék a földiek miatt, de anélkül is, hogy ami jogalap nélkül történt, jogosnak elismerem...

Ma előttünk riadó vak mélység örvénylik fel: történelmünk legnagyobb erkölcsi közjogi, gazdasági örvényében fuldoklik a nemzet... De nem ez a legnagyobb baj. Az a nagy baj, hogy nem szólalt még meg ebben az országban az a tárogató, amely az elpusztult országot siratná. Keressük és nem találjuk, hol is bújdosik a magyar fájdalom... De megszólalt a cigány hegedűje, a duhaj jókedv nótája. Am 1945-ben magyar földön hazudik a muzsikaszó, mert megfelelkezik a magyar koldusszegénységről. Az összes világtájak rabsóhajairól, külső és belső börtönökről, otthontalan magyarokról...

Könnymű elvhajhászattal indult meg itt valami egészen újszerű, testünknek-lelkünknek idegen ifjúságnevelés... Szomorú ifjúság az, amely ma táncos kedvet érez! Lehet, hogy a vérük magyar, nyelvük, nevük is az... de a boldog és hejehuja Magyarország között óceánok húzódnak... Legyünk most az imádság nemzete! Ha újra megtanulunk imádkozni, lesz honnét erőt méríteni. — Én is a milliók ima-hadjáratában, és édesanyám mostantól még szorosabban fogott rózsafüzérében bízom.

Ha Isten Atyánk és Mária Anyánk segít, akarok lenni népem lelkiismerete. Hivatott ébresztőként kopogtatok lelketek ajtaján... Az örök igazságokat közvettem népemnek és nemzetemnek. Ébresztgetem nemzetem megszentelt hagyományait, amelyek nélkül egyesek talán igen, de a nemzet nem élhet”.

(Folytatás a köv. számban)

● Meszlényi Antal: ● MAGYAR SZENTEK ÉS SZENTÉLETŐ MAGYAROK

Nélkülözhetetlen kézikönyv! Az Árpád-ház szentjei mellett először foglalkozik a nemkanonizált, de szentéletű régi magyarokkal (Bánfy Lukács esztergomi érsek, a Pálos-rendalapító Özséb, a Kassai vértanú, Kelemen Didák minorita, Hám József szatmári püspök stb.); rajtuk kívül a közelmúltból 15 magyar hitvalló, illetve vértanú részletes, hiteles életrajzát tárja elénk (Prohászka Ottokár, hg. Batthyány-Strattmann László, Bogner Mária Margit, Hummel Kornél, Kaszap István, Apor Vilmos stb.). Tudományos igényű készült munka, emellett élvezetes, fel-emelő olvasmány. Nem hiányozhat egyetlen katolikus magyar család könyvespolcáról sem!

A gyönyörű nyomdai kiállítású, 300 oldalas könyv, kékszínű egész vászonkötésben, arany nyomással, rendkívül kedvezményesen áron **DM 20,-** vagy **\$ 10,-** (+ portóköltség) befizetése ellenében kapható az **Életünk kiadóhivatala** címén. **Rendelje meg! Koriátolt példányszám!**

Papokra van szükségünk

Mohács város főterén áll egy modern templom. A nagy csata 400. évfordulójára építették hálából, hogy a nemzet talpra tudott állni. Vaskos köteteket kellene elolvasni, hogy 1526 minden tragédiája elevenné váljék. Szeged központjában is áll egy templom. A nagy „víz” után építették a „szögediek”. A köveket a fogadalom tartja össze. Mindenki megcsodálja az égbenyúló tornyokat, különösen a szabadtéri játékok idején.

Mégis, ki tudja elképzelni, hogy az akkori várost a víz csaknem elpusztította? Az ifjúság szent barátjának, Don Bosconak, a reggeli órákban egyszer jelentették, hogy éjszaka az épülőben lévő ifjúsági otthon falai bedőltek. Nem volt emberáldozat. Don Bosco nyugodtan megállapította: a falat mindég fel lehet építeni, mert az nem olyan nagy kár, mint amikor valakinek a lelkét a halálos bűn nyomja. Mohács, Szeged és Don Bosco bevonultak a történelembe és az élet tanítóiként állnak mellettünk.

Emigrációs életünkben is voltak már szívettépő események. Nem olyanok mint Mohács vagy Szeged, de a fal bedőlt már többször is. Minden falat fel lehet építeni és minden seb egyszer begyógyul. De ha egy lélek elvész, akkor nagy veszteség éri az egyházat. Krisztus Jópásztorának nevezte magát és gondoskodott róla, hogy Isten népét pásztorok vezessék. A befogadó országokban is mindenki természetesnek veszi, hogy a magyaros íz mellé odatartozik a magyar pap is. Különböző problémákkal fel lehet őt keresni. A híveknek és a papnak is természetes, hogy ez így van. Az utóbbi időben a magyar lelkészek sokat foglalkoztak az égető tényre: a fiatal korból már kinőttek és nincsen utánpótlás. Az emigráció sok jó munkást, szakembert, akadémikust és művészt is nevelt, de papot csak elvétve. Nem kell sok fejtörés hozzá és könnyen kiszámítható, mikor fog az utolsó magyar pap is annyira megöregedni, hogy képtelen lesz már a nagy szórványban a lelkipásztori munkát el látni. Ha ez bekövetkezik, a külföldieknek komolyan kell gondolkodni, mit tegyenek azért, hogy ne hogy beomoljon a fal! Mikor még más szellem uralkodott az egyházban — mondhatná valaki —, akkor is kevés volt a papi és a szerzetesi hivatás. Minden megállapításban van egy kis részgizság. De ki küld nekünk papokat és szerzeteseket most, ha nem mi neveljük őket? Az egyház Istené és Ő gondoskodik is róla, hogy alapítása örökké fennálljon. Mégis elvárja tőlünk, hogy megtegyük a magunk részét. Ezen a téren a felelősség nem csak a pápáé, a püspöké és a papoké, hanem minden katolikus hívőé.

A történet ismert. Egy városkában, valahol Olaszországban, kötéláncos szórakoztatta mutatványával a nézőket. Két ház közé húzta ki a kötelet, sé tált rajta ide-oda, még egyensúlyozó rúd nélkül is. A közönség óriási tapsorkánál hálálta meg teljesítményét. Az artista erre egy kubikos talicskát tolt át egyik oldalról a másikra. A taps még nagyobb volt. A kötéláncos ekkor megkérdezte: „Elhiszik-e, hogy vissza is tolom a talicskát?” Senki nem kételkedett. „Jól van — szólt az artista —, ha elhiszik, hogy vissza is tudom tolni, jönjön fel vaaki és üljön bele és áttolom őt is a másik oldalra!” Felhívására senki sem jelentkezett.

Jézus mindenkit meghív, hogy szálljon be a talicskába. A hit által minden-

ki megélheti a meghívottak kiváltságos életét. Ez a hívó szó akkor hangzott el először, amikor a keresztségben szüleink és keresztszüleink kimondották helyettünk is az „igen”-t. Akkor még nem értettük, amit most öntudatosan is kimondhatunk. A döntéssel várhatunk, de egyszer színt kell vallani: vagy Jézussal az Ő országáért együtt dolgozni vagy érzéstelenül elhaladni mellette. Érezni kell, hogy Jézus nem a levegőbe beszél, hanem közvetlen hozzám szól, szemembe néz, erőt ad, hogy mindent elhagyva Őt kövessem. Az Ő egyénisége olyan hatalmas, hogy az ember egész életét be tudja tölteni. A társadalmunknak szüksége van olyan emberekre, akik tudatosan kimondják az „igen”-t és papként vagy szerzetesi életformában követni akarják a Mestert. Az emigrációban is szükség van olyan férfiakra, akiket az Úr meghívott és akik vállalkoznak arra, hogy az Ő örömhírét tovább adják. Futószalagon azonban nem gyártanak papokat. Férfiashitű emberekre vár ez a feladat, akik gyengeségük ellenére is hallgatnak a hívó szóra és bíznak a nagy küldetésben: talpra állítani az elesett testvéreket és megszüntetni a lelki rabságot. Olyan embereket keresünk, akik nem hallgatják el azt amit tanultak, hanem akiket a hit annyira megerősített, hogy képesek más megerősítésére.

A magyar közösségekből csak akkor sarjadnak hivatások, ha olyan környezetet teremtünk, amelyben a fiatalok meghallják Jézus hívó szavát és készek arra, hogy „igen”-t mondjanak. Ez elkezdődhet már ott, amikor a családban mernek a papi és a szerzetesi hivatásról beszélni és ezt a témát nem tolják — „hol élsz te?” megjegyzéssel — az élet holtvágányára.

Döntő és nélkülözhetetlen a hivatások felkeltésénél az imádság is. Ezzel megvalljuk, hogy a hívó szót Isten mondja ki és a hivatás kegyelme az Ő személyes ajándéka. Az imával kifejezzük azt is, hogy a közösség lelki javáért mi is felelősséget vállalunk. Ha jól imádkozunk, Isten nem től félre bennünket, hanem inkább megerősít, hogy mi is megtegyünk mindent a hivatások kibontakozása és ápolása érdekében. Az egyén és a közösség is összeolvadhat a hivatások kiesdeklésében, még akkor is, ha esetleg a saját fiúkról vagy lányokról van szó. Ezért így imádkozunk:

Urunk, adj jó papokat nekünk. Ne olyanokat, amelyeneket megérdemlünk, hanem akik hivatásuk fenségét átérzik és azt nem saját fényüknek tekintik.

Akik Néked szolgálni szeretnének és nem uralkodni akarnak helyetted.

Akik a Te igazságaidat hirdetik, és nem saját igazságaidat terjesztik.

Akik a Te akaratodat kutatják, és nem a sajátjukat erőltetik ránk.

Akik nem szégyelnek Rólad mindennütt beszélni, de tudnak magukról tapintatosan hallgatni.

Akik nem akkor nyugtalanok, ha miattad őket éri bántódás, hanem amikor miattuk Téged ér ócsárlás.

Akik hiszik mindazt, amit tanítottál, és azt velünk nem csak elhiteni akarják.

Akik nem velünk versengve gyűjtik az anyagiakat, hanem velünk együtt járják a göröngyös utakat.

Végül, Urunk, engedd megérteni, hogy ők is csak emberek, és hogy ők is minél jobban megértsék: mi öbennük keressük jóságos arcod fényét!

P. Szőke János, püspöki helynök

Meghalt Karl Rahner

KORUNK EGYIK LEGNAGYOBB KATOLIKUS TEOLÓGUSA

Március 30-ról 31-re, szombatra virradó éjjel, éppen azon a hétvégén, amikor a bajor Katolikus Akadémia akarta ünnepelni 80. születésnapja alkalmából, szűnt meg a szíve dobogni.

Számtalan ember gyászolja az egész világon: fiatalok, öregek, egyházon belül és messze egyházon kívül, világiak, papok, szerzetesek, püspökök, diákok, professzorok. Messze világító és látható útmutatója a hitnek távozott el tőlünk, egy kimagasló tudós, szenvedélyes lelkipásztor és lankadatlan igehírdető, akinek magának is küzdenie kellett a hitéért s így tudott segíteni annyi másnak.

„P. Rahner” volt a kedvenc neve. A jezsuita Karl Rahner 18 éves korában lépett be a rendbe — 28 évvel pappá szentelik. Az Innsbruck-i jezsuita kollégium volt az a hely, ahol szárnyait bontogatni kezdte, 33 éves korában már a dogmatika tanára.

A „nácik” beléje fojtották a szót. A 2. világháború után a München melletti Pullach-ban, majd Innsbruck-ban, ismét Münchenben, mint Romano Guardini utóda, aztán Münsterben és megint Münchenben és végül megint Innsbruckban tanít dogmatikatörténetet. — Itt is zárul az ő életköre.

A mostanában annyit ócsárolt és kritizált jezsuita rend volt a hazája és otthona. A rendnek dicsősége marad, hogy Rahnernek 62 éven át otthont nyújtott.

Milyen tudás, mennyi élettapasztalat sülyedt el vele a sírba! Több mint 4000 publikáció, milliós kiadásban, egy fél század a katedrán! Számtalan előadás, vita, referátum az egész világon.

Vajon tudósnak tartotta-e ő saját magát? — Nem! Halljuk magát Karl Rahner: „*En mindig teológiát tanítottam, az igehírdetés, és a lelkipásztorok szolgálatában. Egyszóval, a hit szolgálatában. En nem vagyok tudós és nem is akarok az lenni. En csak keresztény szeretnék lenni, aki a kereszténységet nagyon komolyan veszi. Aki a mai ember problémái fölé hajol és azokon és az emberek gondjain gondolkodik és borong. — Ha ezt nevezzük teológiának, akkor igen, én azt űztem.*”

Miről beszélhetünk még Karl Rahner professzorral kapcsolatban? A papról? A gyóntatótyárról? A lelkigyakorlatos mesterről? Vagy az elmélkedés és az ima emberéről? — Mi csak egyről akarunk beszélni: Karl Rahnerről, a keresztényről, aki Jézus Krisztus halálára és föl-támadására lett keresztelve. És akinek egész életén át küzdenie kellett a hitéért, hogy másokat is hitre vezessen. — Úgy mint Romano Guardini. És aki a mi szemünkben fölfoghatatlan tudása és bölcsessége mellett az Istennel szemben csak egy nyomorult csöppnek érezte magát. Aki tudta, hogy minden egyházi hivatalviselő és teológiaprofesszor együttvéve csak a szegélyét tudják meg-
lebbenteni annak a mérhetetlen nagy Titoknak, akit mi Istennek nevezünk és aki az emberré lett Ige által lett nekünk kinyilatkoztatva. Aki mély alázattal, azaz imáddal, közeledett a kifürkészhetetlen Misztériumhoz, — ez Karl Rahner élettartalma, ezt akarta velünk közölni ez a férfi a maga nagy kérdő szemével és messze figyelő arcával. — És azt, hogy a keresztény élő hit nem elfásult szisztémája a téziseknek és paragrafusoknak, hanem a mindig új megnyilatkozása a szívnek az Isten, a mi Teremtőnk és Atyánk, hívására.
Hallgassuk csak meg, hogyan sűrít-

tette bele Karl Rahner a maga értelmét és szíve teológiáját a Miatyánk szövegébe: „*Miatyánk, Te, ki vagy az én szíve menyországában, még ha az sokszor pokolnak is látszik; — Szenteltesd meg a Te neved, — Hozzád kiáltok az én tanácstalan hallgatásom halálos csöndjében; — Jöjjön el a Te országod hozzánk, amikor mindenki elhagy; — Legyen meg a Te akaratod akkor is, ha az megöl minket, mert az az élet és mert az, ami a földön pusztulásnak látszik, az égben a Te életed napfölkeltéje; — A mi mindennapi kenyeriünket add meg nekünk ma és hadd kérjünk azért is, hogy mi Veled soha föl ne cseréljük magunkat, még abban az órában sem, amikor Te hozzánk közel vagy, és legalább a mi éhségünkön érezzük meg, hogy mi szegény és nem fontos teremtmények vagyunk; — Szabadíts meg minket a mi bűneinktől és szabadíts meg minket kísértéseinkben a gonosztól és támadásaitól, ami tulajdonképpen csak az: nem himni Benne és a Te szereteted megfoghatatlanságában, hanem szabadíts meg, szabadíts meg minket sajátmagunktól, szabadíts meg minket azzal, hogy Magadba fogadsz, szabadíts meg a Te szabadságodban és a Te életedben!*”

*

(Karl Rahner: „Az imádság szükséges voltáról és áldásáról”. Freiburg, 1956.)
Franz Heinrich, a Bajor Katolikus Akadémia igazgatója búcsúszavai alapján szabadon **H. F.**

A Szentatya távolkeleti útja

38.500 km és 232 órát vesz igénybe. Május 2-án kezdődik és május 12-én ér véget. Ez a Szentatya 21. külföldi útja. Állomásai: Alaszka, Délkorea fővárosa, Seoul. Május 3-án meglátogatja a koreai vértanúk zarándokhelyét, találkozik a köztársasági elnökkel és a papsággal. Május 5: Tegu város sportpályáján szentmise, papszenteléssel. Május 6-án a fővárosban mondott ünnepi nagymise keretében szenttéavatja a koreai vértanúkat. Este a sportpalotában a fiatalok nagygyűlésén vesz részt. Május 7-én, hétfőn, a Papua-Ujguinea fővárosába, Port Moresbybe repül. Nagymise, találkozás a betegekkel. Május 8-án Monthagenben mutat be ünnepi nagymisét. Látogatás a kormányzóval. Május 9-én a Salamon-szigetekre repül. Nagymise, találkozás a kormányzóval. Onnét vissza Újguinea fővárosába. Me glátogatja a bebörtönzötteket és a betegeket. Május 10-én érkezik Thaiföldre, Bangkokba. Látogatás a királynál. A stadionban szentmise. Május 11-én me glátogatja a menekültek táborát. Találkozás a papsággal, szerzetesekkel. A nagyszemináriumban szentmise keretében papszentelést végez. Me glátogatja a buddhisták főpapját és a kormány tagjaival találkozik. Fogadja a diplomáciai testület tagjait, a másvallásukat és püspökeiket. Éjfél körül száll repülőgépre és május 12-én reggel ér vissza Rómába.

SÍK SÁNDOR IRODALMI DÍJ

A Bíráló Bizottság 1984-ben az irodalmi díjban **Tollas Tibort** részesítette „**Forgószélben**” című verseskötetért.

(Katolikus Szemle)

NOSZLOPI LÁSZLÓ (Budapest):

Magatartási rendellenesség és nevelési terápiák

A nevelők, pedagógusok ma nagy hiányát és szükségét érzik egy olyan módszernek, tudományos és gyakorlati útmutatásnak, amelynek segítségével a problémás, nevelési nehézséget jelentő gyermekek és ifjak nevelése eredményesen megoldható lehet. Tanulmányunk a modern szakirodalomra támaszkodva módszert kíván nyújtani a pedagógiai terápia területén a pedagógusoknak, tanároknak, mindenkinek, aki gyermekekkel foglalkozik.

A gyakorlati lélektanok, főleg a gyógyító lélektanok két legerősebb irányzata ma az USA-ban a pszichoanalízis és a magatartáslélektan („behaviorizmus”). A pszichoanalízis a múltba, a csecsemőkori törekszik visszamenni, a „tudattalanba”, meg nem emésztett lelki traumákhoz és konfliktusokhoz, hogy ezeket felfedje és feloldja. A magatartáslélektan a jelenben marad, lehet mondanunk: a „pedagógiai jelenben”. A magatartáslélektan nem kíváncsi az okokra, amelyek létrehozták a személyiségfejlődés zavarait, hanem építeni törekszik a kiskorúban egy másik, egészséges és célszerű magatartást, olyant, amely a rendellenes magatartást ellensúlyozza és végül teljesen „kikapcsolja”. Néhány példán, néhány

Bogyay Tamás 75 éves

Münchenben, április 8-án, kedves család- és baráti körben ünnepelte 75. születésnapját Bogyay Tamás történész és művészettörténész. A „kirepítő fészek” (Németh László kifejezése) a nagykanizsai piarista gimnázium volt, aztán mint Eötvös-kollégista végezte tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen és Hekler Antálnál művészettörténetből doktorált. Tudós pályája kezdetén főleg koraközépkori művészettörténeti témák foglalkoztatták (A jáki apátság templom és Szent Jakab kápolna, 1944), de érdeklődési köre időben visszafelé fokozatosan terjedt ki magyar őstörténeti problémák felé. Értető hát, hogy a magyar szentkoronakutatásnak is egyik nemzetközi (otthon is elismert!) tekintélye.

Bogyay Tamás 1952 óta Münchenben él. Könyvei természetesen jórészt német nyelven láttak napvilágot. Fontosabbak: *Lechfeld — Ende und Anfang* (1955); *Grundzüge der Geschichte Ungarns* (3. kiadása 1977); *Stephanus rex* (1975); *ugyanaz magyarul 1976-ban és Die heiligen Könige* (1977). Ezekon kívül számtalan tanulmánya, cikke jelent meg magyar, német, francia és amerikai folyóiratokban. A gráci Styria Verlag „Ungarns Geschichtsschreiber” című sorozat szerkesztője és társkiadója a nagymúltú „Ungarn Jahrbuch” évkönyveknek.

Tudományos munkássága nevének határokra innen és túl föltétlen megbecsülést és tiszteletet szerzett, amit csak öregbítenek szép emberi kvalitásai: a minden cselekedetét átható felelősségérzés, önzetlen segítőkészsége, hűség eszményeihez s nem utolsósorban a nagy tudósokat jellemző szerénysége.

Az „Életünk” büszke arra, hogy Bogyay Tamást régóta aktív munkatársai között tarthatja számon. Születésnapján Isten bőséges kegyelmét kérjük, hogy még sokáig köztünk maradvan dolgozhasson jó erőben, egészségben a magyar kultúra és tudomány szolgálatában.

Szamosi József

gyermek-típuson világítjuk meg ezt az eljárást.

Lehet olyan gyermekkel dolgunk, akinek a magatartási rendellenessége impulzív megfontolatlanágban, türelmetlenségben, a csínytevés szenvedélyében, pajkos szemtelenségben, makacsságban, engedetlenségben áll. De nem rosszindulatú, bizonyos kezdetleges életerő teng benne túl, bátor. Nem szabad, hogy a pedagógusnak „idegeire menjen” a dolog. Tudnia kell, hogy a gyermek pl. sport-rajongó. Ha helyesen tudja kezelni, akkor a gyerek a sport érdekében legyőzi magát, mert megérti, mi a sport-szerű viselkedés. Beszéde néha durva, de mindig világos, érthető, amit dolgoztatásnál, felelet-adásnál értékesíthetünk. A gyermeknek továbbá jó az ízlése. Az ízléses viselkedésre, beszédre ezen a vonalon szintén rákapathatjuk. Finom idegrendszerét és hajlamát a bőkezűsége a pedagógus kihasználhatja aktív humanizmusra való nevelés érdekében.

Más példa. Vannak már fiatalon „intellektuel” személyek, persze ebben a korban még játékosággal és változékonysággal együtt. Így aztán az ilyen fiatalok nem elmélyült, gondolkodása felszínes, folyton tévedő, sokoldalú, de felületes. Szerinte ami egyszerű, az a jó. Szereti az értelmes dolgokat, a változatoságot, gyűlöli az unalmast. Újat és mozgalmasságot akar. Nem szereti azt, ami soká tart, ami állandó, ami egyforma, ami hagyományos. Mindezeket az adottságokat, nem kell hosszan fejtegetnünk, a pedagógus felhasználhatja értelmi munkára, a haladás igenlésére, a tudásvágy kifejlésére. Az iskolai órákon az ilyen gyermek alkalmas arra, hogy új ismeretekről informálja a többieket a cselekedtető oktatás keretében, szemléletes és szemléltető dolgokat hajtson fel, és nyitott legyen az új tanítási anyag számára. Rá lehet nevelni, hogy minden tantárgyban mindenről tájékozott legyen, tanuljon és olvasson.

Vannak azután — újabb példa — ösztönös, érzelmi és óvatos gyermekek vagy ifjak. Barátságosak, lágyság, néha félénkek. Nem szabad őket megsérteni vagy becsapni-akarni. Ebben az esetben szép eredményeket érhet el a nevelés, mert a kiskorú türelmes, jóakarátú, segítségre kész, és a rossz modort, szemtelenséget egyenesen gyűlöli. Mégis mutatkozhat nála is magatartási rendellenesség: szélsőséges, befolyásolhatóság (jó és rossz barátok által egyaránt), merevség, és bizonyos előítéletek berögződése. Ritkán mer az erkölcsi konvenció ellen cselekedni, és szoros kapcsolatban áll városával, falujával, nemzetével, ami érthető módon a pedagógus számára nagy előny.

De vegyünk például olyan gyereket, aki „vezető típus”, de magatartási rendellenesség is áll fenn nála. Igényei nagyok, de nem a teljesítmény, amit érte tesz. Csak akkor teljesít, ha kedve van hozzá. Inkább lusta, mint szorgalmas. Ami munkát lehet, áthárít másokra. Ugyanakkor azonban naív módon becsületes, de szereti, ha hízelegnek neki. A nevelő ügyesen ellensúlyozhatja ennek a kiskorúnak lustaságát becsülvágyával, öntudatával és beilleszkedő hajlamával.

Mit csináljunk ellenben a hazug, egészen a züllöttségig lusta, változékonnyan hangulat-ember, túlérzékeny, túlengedékeny kiskorúakkal? Ezek is tud-

PROKOP PÉTER:

Kérdés és válasz

Szelek szárnya váratlan levelet dobott az asztalomra. Íme:

Kedves Testvérem! Egyik cikkét olvasva valami bizalom ömlött el bennem, hogy kitarjam Önnek a lelke. Bár az aggodalom nem hagyott el teljesen, hogy amikor majd befejezem, elküldjem-e, vagy összetöpjem?

Alig kerültem ki a szemináriumból, még fülemben csengenek Jézus szavai, aki feladatukra küldi tanítványait: Szeretnék egy szegény Egyházat, arany nélkül, ezüst nélkül, kötvények és betétkönyvek nélkül, látványos építmények nélkül, drága pénzeket vásárolt díszek s cifra ruhák nélkül. Olyan Egyházat, amelyik szétosztaná mindazt, amit csak kapott, a régieket meg a maiakat is.

Ne gondoljon szélsőséges, se szektás papnak, az Úrnak csak egy fiatal szolgája vagyok, aki arra vágyik, hogy egészen a Mesteréé lehessen, s annyi más szerencsétlen is ebben a mai világban! Hány szív visszatérne az Egyszerű Egyház láttán, amelyik eszközök és gazdagság nélküli. A misét nem az arany és ezüst teszik Isten-dícséretté, hanem a tiszta szándék. Brokátok és pompa nélkül tartatott az első is. A mi szegénységünk, a legteljesebb nagyobb tiszteletet hozna a mezítlábas Krisztusnak, mint az elfutott századok tiarái.

Négy éve élek egy plébánián, de nem érzem magam a lelkek pásztorának. Inkább hivatalnok, egy gépezet kereke, névtár-kezelő, anyakönyvvezető, házassági ceremóniák szervezője. Nem lázadó beszél belőlem, annál sokkal féltékenyebb vagyok, aki annyi éjszakát sírok át, mint egy gyerek, aki érzi, hogy körülötte minden hamis és elhibázott.

Ha más papoknak panaszolom ezeket, ki szomorkásan bólogat, ki gúnyral rám nevet, hogy neked sem sikerül megváltoztatnod a világot meg az embereket...

Írjon egy sort, hogy valóban illúziókban ringatom magam? Nem mindnyájunk kötelessége-e, hogy a magunk részéről megtegyünk minden telhetőt, hogy kijussunk ebből a hamis, farizeus világból?

Szoga vagyok, akinek az a vágya, hogy akinek küldetésében járok jobban szeretve és értve lenne. Bocssáson meg, hogy ilyesmikkel zaklattam, a kitöréseimért, ne sajnáljon egy fohászt a lelke békéjéért.

✱

Eddig a levél. A forró, hívő, kérő és kompromittáló levélről megijedtem. Megfutamodhatnék úgy, hogy figyelmeztetném, eltévesztette a címet, én csak szépség vagyok. De megsajnáltam, még én is üssek ekkora jóakaratra azzal, hogy válaszra sem méltatom? Íme, így nyúltam a keze után:

Testvérem! Nincs semmi megbocsátani valóm, de senkinek sem — Egyházon kívül és belül se — legalább is remélem, nem jut eszébe senkinek sem, hogy ön bocsánatra szorulna. De türelemmel kell bírnia, sok-sok türelemmel.

Azt hiszi, hogy akik a hegyibeszédet

nek esetleg rendkívüli munkaerőt kifejteni, ha valami érdeklő őket, noha kezdetben talán határozatlanok. Lehet továbbá, hogy hajlamosak nyájas és szívélyes modorúnak lenni, szeretik a szélsőséget és kedvességet. A nevelésnek tehát ezen a vonalon kell működni.

Példáinkat még százszámra folytathatnánk, tehát épp csak példák, nem pedig olyan receptek, amelyek minden (Folytatás a 6. oldalon)

hallgatták, azok mind meg is értették? Tehát meg is tértek? Egyesek fölmerogtak ellene, a tanítványok is értetlenkedtek, s külön leckét kaptak. A kovász csak lassan keleszt, az élesztőnek idő kell, hogy kenyérfizűvé tegye az ezredket.

Saját tapasztalata, hogy az Egyház emberekből való, akik sohase tökéletesek. Belül a Szentlélek dolgozik, de a külső emberarc megmarad, sőt hallgaton eltűri, hogy agylágyulásainkat ráadásul még neki merjük tulajdonítani.

A nyolc boldogság mindig bojtárny marad, végtelen távlatig sohase jutnak el még a hivatalosok sem.

Akik közelről intézik az egyházközség sorsát, sokszor úgy álmodnak új oltárokat, korszerűbb templomfelszereléseket, különleges díszeket, ahogy a többi világiak sóvárognak az ezévi autó után, vagy szebb feleség után. Mások meg üzem-vezérigazgatónak tartja a Mindenhatót, aki előmenetelre vágyakozik, s a lekenyerezés fejében lépcsőt remél a számlátrán.

Nem elég főnről kiadott dekrétum, mely elrendelné a szegénységet, hisz úgys mindenki másként magyarázná. De nem is szükséges, mert ön holnaptól kezdve gyakorolhatja a legvégsőbb következetességgel. Egészen, de csak magára vonatkoztatva, sohase erőszakolja másra. Csalódásai közben, ha kinevetik, a félreértések ellenére — számoljon le mindennel — és kövesse meggyőződését. Mondhatom, nehéz útnak vág neki. Senki, aki eddig megkísérelte megmutatni az élő evangéliumot, senki se vágta puha fába a fejszéjét. Ám a tömeg, amelyik megy a maga vágyai felé, egy kicsit mégis megváltozott, mert valaki áldozatos példájával segített rajta azzal, hogy megmutatott neki valamit a teljes egészében meg nem valósítható Isten ígéjéből.

Köszönet, hogy megnyitotta tépelődéseinek kapuját, s rámutatott egy kristálytisza világra.

Örök arany szabály, hogy a reformok sohase kívülről, hanem saját bensőnkől fakadnak. Kezdje el magában s az eredményt bizza Istenre. Jézus halála is értelmetlenségbe fulladónak látszott, holott az az eleje a csörgedező forrásnak. Bizonyítéka is igazának. A Kálváriát csak kevesen értik, még kevesebben követik. Aki sokat kapott, attól sokat követelnek és akire sokat bíztak, attól annál többet kívánnak.

Most pedig engedje meg, hogy hazabeszéljek, a magam igaztalanságának a védelmére, az ellenkételyem támogatására. A materialisták vádja, hogy az ember maga csinálta magának az Istenét. Mi a fölfedezte szót tartjuk helyénvalónak. A pisai dóm és a környéke a Teremtőtől ajándékozott szellem fölragyogása is. Erre az Istendícséretre ne volna jogunk, csak a zoltárokéra? Ki merészkednék itt holtbiztos döntésre?

Nem merném lerombolni a vatikáni Szt. Pétert, de még a Villa d'Este-t se. A pompázó székesegyházainkat, mert kultúremlékeink is, mégha üresek is, megahagynám még akkor is, ha a padjaiban ülők szíve a sírok belseje.

Hagyja az Istenre, megvannak a módjai a történelemben, hogyan szabaduljon meg a száraz ágaktól. Teszi napjainkban is. Sok mindent siratunk, amit elerőszakol tőlünk.

Egyszóval én csodálom a buzgóságát, s tegye azt amiért ég a szíve, — a holnap az Isten gondja.

„Békeharcosoknak” - emlékkönyvbe...

Minden félreértés elkerülése végett legyen szabad mindjárt előljáróban kijelentem, hogy e sorok írója — egy háború és utána egy 8 és fél éves politikai fogság után (Szibériában) — minden nap imádkozik a békéért és semmiféleképp nem 'spekulál' a háborúval...

A kérdés csak az, hogy a mai nyugati, egyoldalú békemozgalmak valóban alkalmasak-e a béke fenntartására, hogy ne mondjam: megmentésére...

Kétségtelen, hogy a történelemben talán soha nem került volna háborúra sor, ha a támadó fél nem a győzelem reményével kezdte volna agresszióját. — Az is kétségtelen, hogy éppen földtekénken, Európában a 2. világháború óta egy viszonylagos katonai egyensúly alakult ki, ami a statusquot, a „békét” biztosította, igaz, a tőlünk keletre fekvő megszállt országokban — sok tekintetben — a temető békéjéért... Ez az egyensúly csak a Carter adminisztráció 4 éves passzivitása alatt változott meg a Nyugat hátrányára, különösen a konvencionális fegyverek terén, de nukleáris vonatkozásban is. — Egészen természetes, hogy Reagan elnök első külpolitikai célkitűzése volt, a béke érdekében az egyensúlyt ismét helyreállítani és ebben az egyensúlyi helyzetben arányosan, egyidőben, ellenőrizhetőleg lecsökkenteni, szándéka szerint a „Null-Lösung”-ig...

Nem Clausewitz volt az első, aki a tézist megfogalmazta, hogy „der Eroberer liebt stets den Frieden”... (a hódító mindig szereti a békét...), de az ő nyomdokán éppen a 20. század diktátorai hamar felismerték a megállapításban rejlő lehetőségeket. Lenin már 1922-ben megbízta külügyi népbiztosát, Csicserint, hogy a Genua-i konferenciára készítsen elő a Nyugat vakítására egy nagy átfogó békeprogramot. Sztalin idejében és kezdeményezésére alakult meg a világ-békemozgalm (Weltfriedensbewegung), a Weltfriedensrat, a békekonferenciák, Picassónak — nem erre a célra

Az egységes Európáért. — Európa valamikor a legegységesebb kontinens volt. Nagy, országokat átfogó eszmék nyertek kifejezést művészetben; román, gót, reneszansz és barokk irányzatok, nagy politikai összefogások, a nyugatrómai, a keletrómai császárság, majd a német-római császárság, keresztsháborúk, nyugateurópai humanizmus, stb. fogták ezt a sokrétű Európát nagy szellemi egységekbe. Ez a szellem a nacionalizmusok ébredésével mintha teljesen kiveszett volna. Európa k's önző államok tömegévé alacsonyodik le, nagy átfogó eszmék és áldozatok nélkül. — Nincs már ami összefogja és lelkesítse őket. Itt vannak a régi világ csodálatos kultúremlékei — nem lelkesítenek azok már egységre senkit, még a közös nagy veszély, a mindent elnyelő materialista barbárság és erőszak fenyegetése sem? Hol van a nyugati keresztény humanizmus, a keresztény demokráciák összefogó és összetartó szellemének az ereje? Európa sorsa attól függ, tud-e maga fölé nőni, tud-e újra szellemi nagyhatalom lenni.

készült — békegalambjával... A nagy nyugatnémet szociáldemokrata Kurt Schumacher 1950 szeptember 17-én a Stuttgart-i pártkonferencián nyíltan óvta a Kelet „Zweckpacifizmusától” a háborúra való nyugodt és zavartalan előkészület érdekében. — Hitler egyik életrajzírója és ismerője, Wilhelm von Schramm, idézi a 'vezért', amikor írja: „... sprich vom Frieden, wenn du den Krieg willst”...

A 2. világháború után a gazdasági jóléttől és anyagiasságtól enervált nyugati polgár pedig még a temető csendjét és 'békéjét' is szívesebben látja, mint szabadságának megvédéséért áldozatot hozni. Legalábbis ez sokszor a látszat. A fiatalságot, akik a tüntető tömegek javát teszik ki, annyiban még meg lehet érteni, hogy ők egyszerűen nem tudják elképzelni, hogy őket támadás érje, ha ők senkit nem támadnak meg, „nem akarnak bántani”...

Persze, a „lehetséges ellenség” sem akar feltétlenül támadni, ha célját belső bomlasztással is elérheti... Ezért van szükség a nyugati közvélemény illúzióba ringatására, „elaltatására”, az ún. „béke”-mozgalmakra, melyek természetesen csak itt nyugaton funkcionálnak, keleten nem. Arról nem is beszélve, hogy nyugaton bizonyos mértékben közvéleményformáló, állampolitikát meghatározó befolyásuk van, kelet vezetőit még csak egy „fáradt mosolyra sem” készítik...

A jóhiszemű vagy éppen gyáva tömegek túlmenőleg lehetetlen nem látni „a szervezetet”, mely tízezreket 'organizál', utasításokat és élelmezést finanszíroz, sajtót és adminisztrációt, funkcionáriusokat fizet és végső fokon üvöltő ezekkel milliókba félelemérzetet, aggályt önt.

Az emberiség adatokkal regisztrált ca. ötezer éves története bizonyítja, hogy a győző fél a legyőzött lakosságát mindig a saját céljára igénybe vette. Ezt tették az asszírok, a babyloniaiak, ezt a fáraók... A katalaunumi csataterén a keleti gótok Attila oldalán voltak kénytelenek harcolni, a nyugati gótok a római Aetius oldalán... Ez az ókor irratlan története volt. De nem volt másképp a középkorban sem. Dzsingisz khán ugyanúgy magával hajtotta a legyőzött népek harcra alkalmas kontingensét, mint Timurlenk; Napóleon „grande armée”-jében harcoltak a cári Oroszország ellen Európa különféle népei — nem saját jószántukból... A modern agresszió és propaganda, vagy a kényszereszközeivel, ugyanazt csinálta Hitler és Sztalin... Miért lenne ez másképpen a jövőben?... kínálgózik a kérdésfeltevés... Hogy egy megszálló katonai közigazgatás vagy egy általuk etablirozott bábkormány rendel-e el általános mozgósítást, egyre megy... Egy totális háborúban nincs pardon és nincs könyörület... csak harc... Magam is Orwell-i rémlátásnak minősítem ezt az eszme-futtatást, azaz minősíteném, ha nem találnék rá bizonyos mértékben receptet. — A 60-as évek megalkuvóival szemben, akik a „lieber rot als tot” jelszót és programot kitalálták, a nagy kancellár, Adenauer álláspontján vagyok, aki azt mondta, hogy „weder rot, noch tot” (se nem vörös, se nem halott), hanem erősnek kell lennünk, hogy a másik félben ne támadhassanak gonosz gondolatok ellenünk”...

S ebben az erősnek kell lennünk erő-kifejtésben követnek el bűnös aknamunkát a pacifisták! Ez legnagyobb történelmi bűnük!

SZAMOSI JÓZSEF:

Egy honkereső vándor

KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR SZÜLETÉSENEK 200. ÉVFORDULÓJÁRA

Valamikor Széchenyi István íróasztalán mindig ott állt egy ovális rézkéretbe foglalt festmény, amely Körösi Csoma Sándor dardzsilingi síremlékét ábrázolja. (Jelenleg a Magyar Tudományos Akadémia Kézirattára őrzi.) A koronás magyar címerrel díszített, aranyozott keretre Széchenyi a következő szöveget vésette:

Egy szegény árva magyar, pénz és taps nélkül, de elszánt kitaró hazafiságtul lelkesedve — Körösi Csoma Sándor —, bölcsőjét kereste a Magyarának, és végre összerokadt fáradalmi alatt. Távol a hazától alussza örök álmát: de él minden jobb magyarnek lelkében...

Ki volt hát ez „a szegény árva magyar” — ?

Kétszáz évvel ezelőtt, 1784 április 4-én született Erdélyben a Háromszék-megyei Kőrös faluban, amelyről nevét kapta. A híres Nagyenyedi Kollégium diákja volt, később a nemkevesbé híres egyetemen, Göttingában tanult. Itteni tanulmányai ébresztik föl benne a gondolatot, hogy a magyar őshaza felkeresésére Ázsiába induljon. 1819 november 28-án egyszál ruhában, tarisznyával a vállán („13 élő és holt nyelv birtokában”) a Vöröstoronyi szorosnál hagyta el hazáját. Három esztendei utazás után, 1823-ban jutott el Tibetbe s csaknem hét évig egy lámakolostorban élt. Ő volt az első európai, aki a Himalája hegyóriásai közti titokzatos tibeti világba bejutott. Itt szerzett ismereteit, kutatásainak eredményeit már Indiában, Kalkuttában dolgozta fel, ahol két főműve is: az angolnyelvű tibeti nyelvtan és a nagy tibeti-angol szótár megjelent. Ezen kívül, nem említve angolul publikált kisebb-nagyobb cikkeket, 16 nyelven egy buddhista terminológiai jegyzéket is összeállított. Dolgozatainak gyűjteményét egy emigráns magyar, a 48-as szabadságharc alatt Görgey szárnysegédje,

Bert Brecht valóban nem nevezhető valami nagy nyugat-barátnak. Sohasem hittem volna, hogy egyszer rá fogok hivatkozni... Ő írta a következőket: „Stell' Dir vor, es ist Krieg — und keiner geht hin?...”

Wer zu Hause bleibt, wenn der Kampf beginnt und läßt andere kämpfen für seine Sache,

der muß sich vorsehen: denn wer den Kampf nicht geteilt hat, der wird teilen die Niederlage.

Nich einmal den Kampf vermeidet, wer den Kampf vermeiden will: denn es wird kämpfen für die Sache des Feindes,

wer für seine eigene Sache nicht gekämpft hat.”

Ennél világosabban nem lehet beszélni... Aki a béke és a szabadság érdekében nem akarja a szükséges erő kifejtést és áldozatot magára venni, kiteszi magát és a közösséget annak a veszélynek, hogy szolgátság és harc lesz osztályrésze...

U. i.: Nota bene: Egyetlen keresztény egyház teológiája sem distanciálta magát az önvédelem, a Notwehr jogától... A mi valamennyiünk által szeretett pápánk sem. S a (még) szabad Nyugat esetében csakis egy önvédelmi harc lenne elképzelhető... Adja Isten, hogy minden föltételes módon maradjon!...

Balogh Ádám, Bad Ischl

Duka Tivadar rendezte sajtó alá Londonban.

1842 februárjában Körösi Csoma ismét útnak eredt, hogy eredeti célját követve, Közép-Ázsiában kutasson a magyarok ősi rokonai után. Útközben azonban, — szegényesen, gyalogszerrel utazott — malária döntötte ágyának és április 11-én Dardzsilingben meghalt.

Kitűzött célját, mint látjuk, nem érte el, viszont az egész emberiséget ajándékozta meg egy ismeretlen kultúra felfedezésével. Születésének mostani évfordulóját a magyarság nemcsak a „kishazában”, hanem világszerte megünnepelte, és megemlékeztek róla pl. Angliában, Párizsban, Indiában, sőt a Pekingi Tudományos Akadémia is tartott emlékülést.

Előljáróban Széchenyi István sorait idéztük, melyeket Körösi Csoma ereklyéjének keretére vésetett. Az idézet, — a „legnagyobb magyar” minden időkre érvényes tanításának mintegy foglata, — ezekkel a mondatokkal zárul:

Nem magas helyzet, nem kincs a nemzetek véd-öre, hanem törhetetlen honszeretet, zarándoki önmegtagadás, és vasakarct. Vegyetek példát hazánk nagyjai és gazdagai, egy árva fiún, és legyetek hi magyarok tettel, nem pusztá szóval, áldozati készséggel és nem olcsó fitogtatással! — Széchenyi István.

Íme, a magyar múltból a nekünk szóló üzenet és a magasztos célra törekvés világitó példája!

ÁPRILY LAJOS (1887 — 1967):

A zarándok

Körösi Csoma Sándor emlékének

I.

En láttam őt a városveg felett indulni könnyű bottal, egymagában. Ott ültem fenn az erdőszéli domb galagonyavirágos oldalában.

A templomcsillag búcsúztatta még, aztán a fényben nőtt a tér naponta. Tekintetem büszkén utána nyúlt, amerre őt a fajta vágya vonta.

Néztem, komor hegyeknek hogy feszül, s hervadt pusztákról hogy lép át a hóba. Nyugati ködben messze elmaradt a nagy lázakba zsibbadt Európa.

S még mindig ment, és óriásra nőtt: égő zarándok, vakmerő apostol. Míg elnyelte a magasság, a csend: Himalája, a roppant kőkolostor.

II.

En láttam őt, amikor útra ment, s láttam a dardzsilingi szalmaágyon. Nagy, látomásos szemmel hogy futott hazafelé az irtó pusztaságon.

Zengő szelekben, vadvizek felett lihegve lábalt mindig új oromra. Számum ragadta: forró szomjúság, míg rálelt városára. Városomra.

Tűzzel kivert száján a régi szó, a visszahívó föld zenéje égett. Ó, idegenül hallgatók hogyan érthették volna ezt a lázbeszédet?

Késő dicsőség szent révületét, s a mámortalan, tompa szót: Hiába... Az óriást, aki lobogva hullt a felséges magyar tragédiába.

Szamosi József:

IRÁSOK — VALLOMÁSOK

Válogatott tanulmányok, bírálatok, alkalmi írások, versmagyarazatok. A 236 oldalas könyv ára DM 24,— v. US \$ 12,—. Megrendelhető az ár egyidejű beküldésével a szerző címén: Elektrastr. 7b, D-8000 München 81.

A Magyar Gimnázium hírei

Vannak hetek, hónapok az iskola életében, amikor a külső szemlélő szemében alig történik valami, s vannak olyanok, amikor szinte minden nap lenne beszámolnivaló. Az elmúlt négy hét az utóbbihoz tartozik.

Március 17-én, szombaton este, tartottuk a március 15-i ünnepélyt. Zenei aláfestésként az „István, a Király” című magyar rock-opera kiválasztott részeit szolgálták. A „Diákszínpad” tagjai ver-

sekkel és prózai szövegekkel idézték fel a 48-as szabadságharc emlékét. Az ünnepélyt azoknak a diákoknak a kitüntetése fejezte be, akik az úgynevezett „Bundesjugendspiele” keretében kimagasló eredményt értek el. — Az ünnepélyen sok szülő is részt vett, akik a délután folyamán a tanárokkal folytatott megbeszéléseken, illetőleg szülői értekezleten tájékozódtak gyermekeik tanulási előmeneteléről.

Március 21-én a bonni parlament pénzügyi bizottságának egyik tagja, a CDU-párti képviselő, **H. Gerster** látogatott meg bennünket.

Bár az időjárás, különösen Kastlban, még igen télies volt, a cserkészek március 24-én megtartották első tavaszi foglalkozásukat: a Kastl körüli dombokon sikerült akadályversenyt rendeztek.

Az elmúlt hetek legfontosabb eseménye azonban kétségkívül a szóbeli érettségi volt. — Az érettségizetők tanárok március 27-én **Schmidt Erwin** bad-windsheimi igazgatóhelyettes, miniszteri biztos vezetésével ültek össze megnyitó konferenciára. A 13. osztály növendékei április 2-án, hétfőn kezdték a szóbeli vizsgákat.

A hagyományos lelkigyakorlatokra április 9. és 11-e között került a sor, három csoportban. A 10–13. osztály tanulóinak **dr. Békés Gellért**, a római Szt. Anzelm Akadémia tanára, az 5–7. osztályosoknak **dr. Hegyi György**, a „Szolgálat” című katolikus folyóirat társszerkesztője, a 8. és 9. osztályosoknak **dr. Ritter Márton** igazgatóhelyettes tartotta az elmélkedéseket. A lelkigyakorlatot a Kastl-i várkapornában tartott közös szentmise fejezte be. — A protestáns tanulók — a katolikus növendékekkel párhuzamosan — **Antal Béla** berni lelkész vezetésével csendes napokon vettek részt, amelyek Úrvacsorával egybekötött istentisztelettel zárultak.

Szerdán délután aztán ismét komolyra fordult az iskola élete: délután 3 órakor a tanárok a háromnegyedévi osztályzókonferenciára gyűltek össze, amelyet csütörtökön a felső osztályosok konferenciája követett.

Egy nappal később, április 13-án, pénteken, az ötödik órával aztán megkezdődött a húsvéti szünet. A diákok nagy része szüleihez utazott, mások magyarországi rokonlátogatásra indultak, egy harmadik csoport a burgenlandi Felső-örön tartandó regőstáboron vesz részt, hogy a húsvéti szünet után új erővel lendülhessenek neki a tanév utolsó részének.

A kastli krónikás

*

VISSZAEÉLÉS AZ EMBERI ÉLETTEL

Az Európa-Parlament Energia-, Kutatás- és Technika-i Bizottsága és a Gyermekbarátok Világszövetsége részéről Habsburg Ottó napfényre hozták azt a praxist, amely a sötét háttérben az emberi szövetekkel történik. Már üzleti vállalkozásokat létesítettek arra a célra, hogy emberi főtusz (embró) szövetekkel lássák el a különféle laboratóriumokat orvosság-, kozmetikai szerek, stb. gyártására. — Ezt a praxist erkölcsi szempontból megengedhetetlennek kell nyilvánítani! Az emberi élet, így az anyaméhben fogant vagy műviileg eltávolított embrió védelmében is sürgős rendszabályokat kell hozni! Ma, amikor millió és millió csírájában elpusztított emberi életről van szó, nem szabad teret engedni az anyagi kapzsiságnak és spekulációnak. Valamikor és valahol „á l l j”-t kell parancsolni az embertelenségnek, még ha haszonról is van szó. **KNA**

Hírek - események

Reagan amerikai elnök találkozni kíván a Pápával. Tervek szerint a találkozás az alaszki Anchorage-ban lesz. Mégpedig a pápa Délkorea felé repül és ott üzemanyagot vesz föl, Reagan pedig akkor tér vissza kínai látogatásáról és ugyancsak Anchorage-ban száll le. A találkozás május elején lenne.

✱

Megdöbentett egy hazai hír! — **Fábián Árpád, szombathelyi püspök** közli, hogy a valamikor papi utánpótlásokban olyan gazdag szombathelyi egyházmegyében az idén először nem lesz papszentelés. Ennél szomorúbb, lesújtóbb hír nem érhetett volna itt idegenben! Mi lett a szombathelyi egyházmegyéből? — 1984-ben már csak aranymisés papjai lesznek. Nagy baj lehet a vasmegegyei családokban is, az iskolákban is és a papi utánpótlás terén is Vas- és Zala-megyében! Az ország papokban két leggazdagabb megyéje volt még a háború előtt. Az Alföldnek mi adtunk papokat. A püspök a paphiány első okául családok elkereszténytelenedését és azon belül az édesanyai hivatás válságát jelöli meg.

Az édesanyai hivatás válságának azonban sajnos családonkívüli súlyos okai vannak. Az édesanyák is áldozatai annak a helyzetnek, amibe a női ideált, házasságot és azon kívül, a mai magyar életstílus beletaszította. **H. F.**

✱

„Negyven éve történt” — címmel kiállítás nyílt a Magyar Munkásmozgalmi Múzeumban március 20-án, arról hogyan hurcolták el százazreket internáló táborba és a halálba. Különösen kiemelni a kiállítás az emberi szolidaritás és bátorság hősi példáit egyháziak részéről. Így pl. **Salkházy Sára** szociális nővért, akit zsidók rejtegetése miatt a nyilasok kivégeztek. Báró Apor Vilmos győri püspök képe alatt pedig az áll, hogy a magyar kormányhoz sikertelenül adott be **kérvényt az üldözöttek megmentése érdekében**. Anqelo Rotta pápa nuncius **képe alatt pedig az áll, hogy 3000 menlevelet osztott ki és így tovább...**

Ez a kiállítás az elmúlt idők magyar enyhítőtörténelmének egyik legemlékezőbb lapja. — De legyen szabad megkérdezni azt is, hogy mikor lesz olyan kiállítás, amikor pl. báró Apor Vilmos győri püspök képe alatt az a fölírás is ott lesz: hogy nőket kereső garázda szovjet katonák gyilkolták meg nagypénteken. **És mikor szabad majd megemlékezni arról a sok-sok ezer magyar fiatal emberről, katonáról, akiket ún. Népbíró-sági ítéleteken és ítéletek nélkül vittek akasztófára, agyonlövésre leolombált marhavagonokban Szibéria haláltáborai-ba? — A teljes kiállítás, amelyre Zrínyi Miklós mondását akaszthatnók ki motóul: „Két pogány közt egy hazáért”.**

✱

A katolikus egyház Albániában. — Az utóbbi időben II. János Pál pápa figyelmébe is egyre jobban Albániára irányult. Ez a kicsi, az albán hegyek közé dugott kommunista ország a világ első ateista állama. Ez az állam annyira elzárt, hogy csak kevés hír szivárog ki az európai nyilvánosságra. A többi kommunista állam alkotmányával szemben, Albánia alkotmánya nem ismer el semmiféle vallást. Ellenben könyörtelen ateista propagandával kényszeríti rá a lakosságra az ún. „tudományos materializmus”-t mint világnézetet. „Az albánok vallása a albanizmus”, — hangzik a párt jelszava, és 1944 óta, amikor még a 2,1 millió lakosból 68 % volt a muzulmán, 21 % az ortodox keresztény és 11 % a katolikus,

teljesen elfojtottak minden vallásos megmozdulást. Nyomasztó és hihetetlen ez az államhatalommal teljesen hallgatásba merült egyház.

És Kubában? — Vajjon Kuba lesz a világ második ateista állama? A tenger-től körülzárt és hegyes Kuba, amelynek még Fidel Castro forradalmáig, 1959-ig, 700 katolikus papja, 300 szerzetese és 2400 szerzetesnővére volt, ma már csak 116 világi papot, 105 szerzetest és 218 szerzetesnővért mutat ki. Nagy katolikus szervezetei is teljesen eltűntek a föld színéről. A rendszer szerint „önként megszüntették a létezésüket”.

A moszkvai ateista lap, „Naukai religia” (Tugomány és Vallás) eldicsekszik, hogy Kubában a keresztelesek 83,731-ről 29,397-re mentek vissza 1976-ban.

Kubában nemcsak a párt, hanem a tömegmédiák, a szakszervezetek, az ifjúsági szervezetek, mind kizárólag az ateista propaganda szolgálatában állnak.

✱

Harcos Szolidarnosc, szovjet területen. — A szovjet médiumok mindig féltek és óvtak attól, hogy a „lengyel bacillus” szovjet területre is behatol. Félelmük most beigazolódtott, mert a lengyel bacillus most jelentkezik orosz és ukrán nyelven a szovjet területen, sőt Csehszlovákiában is. Röpiratokban hívják föl a szovjet és cseh munkástestvéreket, hogy békés eszközökkel függetlenítsék magukat a párttól, amely csak kihasználja őket és tömörüljenek szabad, a párt-diktatúrától független munkásszervezetekbe. Ez a jövő útja, a szabad munka és a szabad munkás érvényesülésének az egyetlen útja. (Die Welt)

MAGATARTÁSI RENDELLENESSÉG ÉS NEVELÉSI TERÁPIÁK

(Folytatás a 4. oldalról)

lehető esetet magukban foglalnának. Csak érzékeltetik az elvet: Minden magatartási rendellenességet az ellenkező irányú helyes magatartás kifejlesztésével gyógyíthat a nevelési terápia, — népszerűen szólva: minden „rossz hajlam” az ellenkező „jó hajlam” előmozdításával gyógyítható le.

Hogy azonban a „jó hajlamokat”, helyes magatartási irányokat a rendellenes magatartású gyermeknél is kifejleszthessük, megfelelő módszereket kell használnunk. Ezek között vannak olyanok, amelyek közösségi természetűek, vagyis a közösség bevonásával, a közösségben és általa valósíthatók meg, és vannak egyénibbek is. A módszereket az amerikai szakirodalomnak az európaival kiegészítő olvasása útján gyűjtöttem egybe, de hozzájuk vettem az itthoni pedagógiai gyakorlat nem jelentéktelen eredményeit is. Megkönynyította számomra a dolgot, hogy néhány évvel ezelőtt az USA-ban voltam tanulmányúton, és alkalmam volt belátni az amerikai gyermekek életébe, annak eltéréseibe a magyar gyerekek életével szemben.

Nem foglalkozunk túl sokat itt most a magatartási rendellenességek okaiival. Ezek az okok az érzelmi zavartság fogalmában foghatók össze. Utóbbi lehet veleszületett, az esetek többségében azonban miliő-ártalom, már a legkisebb korban az anya hiánya, pl.: bölcsődében nevelt gyermekeknél. Későbbi ártalmak: a család felbomlása, veszekedő, erkölcsstelen vagy elvált szülők. További ártalmak a nevelési hibák: túlkemény-ség-elkényeztetés; elhanyagolás-túlságos gondozás; meg-nem-értés — helytelen engedékenység.

(Következő számunkban folytatjuk)

Az ének csodálatos hatása

Az ének a hitet elmélyíti, gyógyít, vigasztal és erőt ad. Az érzélem legősibb megnyilvánulási formája.

Szent Ágoston így buzdít: „Énekeljünk Halleluját, testvéreim! — Ne a pihenés megédesítésére, hanem munkánk könnyítésére. — Énekeljünk mint a vándor, anélkül hogy megállnánk. — Énekeljünk fáradtságunk enyhítésére és új erő nyerésére. — Énekeljünk és munkálkodjunk!”

Az ima ősi formája az ének. Gondoljunk a zsoltárookra és Gregorián énekekre. Szicília és Szardínia szigetén ma is fellelhető egy ősi dalforma, mely a kereszténység első századaiból vagy még régebből maradt fenn. A hinduk szent dallamai a történelem előtti időkből valók. A Borneo szigetén dzsungelben élő indiánok ma is énekekkel gyógyítják betegeiket. A morva-német származású amerikai utazó, aki egyedül, fatutajon, megismételte Heyerdal Kontiki expedícióját — úti beszámolójában külön fejezetet szentel az ének csodálatos hatásának.

A protestáns felekezetek főereje is az ének.

A közismert La Paloma-ének tulajdonképpen „munka”-ének. A matrózok egykor ennek ritmusára húzták a vitorlák köteleit. S ha orosz ember hallja a „Vecsernij zvon”-t = „Ha megszólal az estharang”, — akkor könnyezik. A hasonló dallamú „Stille Nacht” nemcsak a germán nyelvterületen, hanem a latin, olasz, francia-nyelvű templomokban is felhangzik karácsony éjjelén. Kodály Zoltán rendkívüli érdeme, hogy ebben a technikai sikerektől elvakult világban visszaadta az emberi hang értékét.

Nyugaton vándorolva meglepett, hogy „református” énekek katolikus templomokban felcsengenek, pl.: Szívemet hozzád emelem, — Áldjad én lelkem... — A fényes Istenarcot, — Mint a szép hives patakra. — Közismert, hogy Rákóczi Ferenc imáját — „Győzhetetlen én köszálom” — a magyar katolikusok és protestánsok egyaránt éneklék az istentiszteleteken.

Amíg a teológusok megegyeznek, addig is énekeljünk együtt. Hiszen a keresztény egyházaknak Jézus a fundamentuma. Az öikuménikus Taize-i látogatásom maradandó emléke az ének. Különböző nemzetiségű és felekezeti fiatalok 3—4 órán át énekeltek. Ábítattal.

Aki már hallotta az olasz hívők szívből fakadó énekét, „Resta con noi Signore, non ci lasciar” (Maradj velünk Urunk, ne hagyd el) — nem felejtje el. S ha tudja, hogy Itáliában 1977—80 között 800 embert, többnyire keresztény politikust, ügyvédet, író, bírót ölt meg a terror, akkor megérti, hogy miért.

*Énekelve az ima kettőzött erejű. Erősíti hitünket, erőt ad a cselekvéshez. Soha nem volt nagyobb szükség erős, egészséges, jó idegzetű keresztényekre, mint ma. Imádkozzunk énekelve: „Jöjjen el a Te országod!” **Vigh Lajos***

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Elhunytak: Március 3-án 94 éves korában elhunyt **Danek Károly**. 9-én temették a St. Martin-i temetőben. — **Harkay Ferenc** 61 éves korában hunyt el, Dr. Balogh Vince plébános végezte 16-án a beszentelést. — **Rákos Antal** 54 éves korában, — **Schreiber József** 84 éves korában halt meg. — Nyugodjanak békében!

BELGIUM

Brüsszel. Halottaink: **Kosztyn Miklósné** szül. **Jahner Anna** (74) febr. 27-én. — **Tóth Ferencné** szül. **Czvek I'ona** (71) Uccle-ben febr. 21-én elhunytak. — **gróf Széchenyi Endre** (82) a család legidősebb tagja, márc. 23-án elhunyt. Az engesztelő szentmisét 24-én mutatták be családjá körében (Somogy megye főispánja volt 1937–1947-ig). — Imádkozzunk értük!

Egy örömdetes hír: A belga király ki-tüntette a királyi koronarenddel arany pálmákkal a középosztály minisztere fel-terjesztésére **Szántó Lőrinc** (Laurent) urat, a brüsszeli magyar missz'ó hűséges tagját és segítőtjét. A díszoklevelet március 18-án vette át. — Gratulálunk, Isten éltesse sokáig!

FRANCIAORSZÁG

Párizs. A Svédországban élő honfitársaink kultúr-csoportja május 5-én a 10. kerületi városháza dísztermében népi táncokat és magyar dalokat ad elő. Utána színjátszó csoportunk „**A favágó és a medve**” című érdekes és tanulságos székely mesejátékot adja elő.

NÉMETORSZÁG

München: A Szentkereszttségben részesültek: **Téglás Dániel Kálmán**, T. László és Hackl Judit 3. fia, szül. 1983 szeptember 16-án, keresztelték 1984 április 8-án. — **Fischer Andrea Natalie**, F. Jörg és Filepp Erika kisleányát április 7-én keresztelték Münchenben.

Halottaink: **Sövé Antal** 65 éves korában febr. 29-én Aidenbach-ban meghalt. Temették ugyanott. — **Nagy Gyuláné**

szül. **Fabu Gizella** 52 éves korában március 18-án elhunyt. Temetése a Nordfriedhofban volt március 23-án. — **Prókop Alojzia** szül. **Krubi**, 75 éves korában április 8-án elhunyt. Temetése ápr. 13-án volt a Nordfriedhofban.

Csiszér Margit április 8-án, 87 éves korában rövid betegség után elhunyt. Temetése ápr. 16-án volt a Nordfriedhofban. — Csiszér Margit, a Székelyföld szülötte, 1920-tól 1940-ig szinte ingyen tanított a Kat. Status nevében, hogy az erdélyi magyarság fennmaradását így szolgálja. 1944-ben Prackenbach-ba menekült, majd 1954-ben, aránylag fiatalon, a müncheni Caritas Altersheim lakója lett. Előszereettel segített 26 éven keresztül előbb a Pannonia Sacra, majd az Életünk csomagolásában és postázásában. Halála csendes eltávozás volt. Amilyen szerényen élt közöttünk, úgy búcsúzott el. — Nyugodjék békében!

OLASZORSZÁG

Montebelluna: (Treviso): február 5-én 57 éves korában meghalt özv **Beitinelli Aifonzné** szül. **Zsiga Irma**. — Nyugodjék békében!

SVÁJC

Lausanne: Halálozás: **Duvary Sándor** súlyos betegség után március 29-én az örök hazába költözött. Őt rokona Magyarországról s eljött az ápr. 2-i temetésre. A meghaltak adjon Isten örök nyugodalmat, a még élő hozzátartozóknak pedig lelki erőt! — **Karikás-Bogó Marguerite**, közismerten a jó „Margitnőni”, életének 96. évében Lausanne-ban csendesen elhunyt az Úrban ápr. 13-án. Gyakorló katolikus hívő volt mindig, aki hitével mindannyiunk számára példakép lehet. Ővele, akiben P. Karikás édesanyját gyászolja, a kis Lausanne-i misszió egyik legidősebb tagja költözött el. Hisz-zük, hogy a jó Isten az örök boldogság hajlékába fogadta őt, vallási buzgóságának, élő hitének jutalmául. Imáink kísérik őt, de mindenekelőtt ittmaradt övéit. Istenben élt, Istenben halt meg.

Katolikus Napok Münchenben

Július 4–8-ig tartanak a Katolikus Napok Münchenben. Alapgondolatuk: „**Az Életben bízni, mert Isten velünk van!**” Ezeket a súlyos mondatokat **Alfred Delp**, bilincsekben meggyötörve, a halállal szemben írta le. — Fénypontja e napoknak, vasárnap, július 8-án, déli 12-től lesz az Olympia-stadionban: „Válassz az életet!” mottóval. Beszél: **Josef Höffner** kölni bíborosérsek. Itt olvassák fel II. János Pál pápa üzenetét is.

A még meg nem született életről is szó esik a nagygyűlésen. A német katolikusok elnöke, **Hans Maier**, jelentette ki egy sajtókonferencián, március 26-án Münchenben: „Egyszerűen véget kell vetni annak a botrányos gyakorlatnak, hogy tíz- és tízezer meg nem született gyermeket gyilkolnak meg egyszerűen a szüséghelyzetre való hivatkozással. Ez botrány egy jogállamban, és szégyenteljes egy kultúr-nemzet számára... Az „Igen” a gyermekhez (Ja zum Kind) érvényre kell hogy jusson a családi politikában is: az adózásban, a nevelési segélyben és a hétköznapi életében”.

Ezzel kapcsolatban idéznünk kell Gün-

Reagan amerikai elnököt és **Csernyenko** szovjet főtájkárt Assisibe hívják a ferencesek magánjellegű béketalálkozóra. Reagannek már két ferences atya átadta a meghívót. Most ugyancsak ké-szülnek Moszkvába is elmenni a meghívással.

ter Amend-et: „Das Sexbuch” (a szex könyve) 98. oldaláról — ezt a könyvet ajánlja az ifjúsági „Forum” a katolikus ifjúságnak (KJG) olvasmányul ehhez a témához — „Barátság és szexualitás”: „A hosszú utat nem tudják Neked megspórolni a Pro Familia tanácsadóhelyek sem. Mégis a Pro Familiához kell men-ned ha tanácsot kérsz. Itt a legnagyobb az esélyed, hogy megértésre találsz anélkül, hogy morális előadásokkal agyon-gyötörnének. A Pro Familia tanácsadó-helyeken a legtöbbször az orvos és a szociál's tanácsadó egy házban vannak és ott megkaphatod az orvos címét is, aki a beavatkozást majd végzi. Csak a bremeni Pro Familia tanácsadóhelyen vannak együtt mindazok a berendezé-ssek, amelyek szükségesek a megszakításhoz (terhesség). Ehhez nem kell klinika sem. Csak egy szakértő orvos kell, aki, befelé magában is, vallja a nők jogát a terhesség megszakításához; van egy higiénikus hely és megfelelő műszerek és segítőszemélyzet, akik veled a be-avatkozás előtt és után foglalkoznak. Csak itt vannak meg olyan feltételek, amelyek a megszakítást aggodalom, fáj-dalom és büntudat nélkül biztosítják.”

Ez a könyv súlyosan provokatív. Ez a könyv pártját fogja a felelőtlen szexua-litásnak, mentesít minden büntudattól, jobb megértést ígér lányok és ifjak kö-zött, a szexuális viszonyukkal szemben. Egyszerűen egy gyönyörteljesebb élethez mutat utat és ezt pont a katolikus ifjú-ságnak. Hozzá még az ún. progresszív katolikus nevelőgárda.

Magyary Gyula gyémántmiséje

1984 április 23-án celebrálta gyémánt-miséjét Msgr. dr. Magyary Gyula (80 é-ves papi jubileum) a római Szent István Zarándokház kápolnájában. — 1901 okt. 12-én született Szolnokon. Az első vilá-gháború végén lépett be az esztergomi egyházmegyébe. Filozófiai és teológiai tanulmányait Innsbruckban végezte. Ott is szentelték pappá 1924 április 13-án. Főszentelése után egyházmegyéjében működött mint káplán. Az 1940-es évek-

ben a bécsi Pázmáneumba került vice-rektornak. 1943-ban Rómába hívták a Propaganda Fidei-re, az egyházjog ta-nárának. Itt működött nyugdíjaztatásáig — egészen 1971-ig. Közben a római Rota (ítélőszék) ügyvédje, majd a Szent Pé-ter bazilika protonotárius kanonokja lett. 1971 óta nyugalomban él Rómában.

A 83. életévében járó Msgr. Magyary Gyula doktornak további jó egészséget, megérdemelt pihenést kíván az **Életünk**.

Magyar Máltai Lovagok Erdélyért

A Magyar Máltai Lovagok Németor-szági Munkaközössége március végén háromnapos lelki gyakorlatot tartott az Európában élő magyar máltai lovagok számára a München-Fürstenriedi Jezsu-ita Lelki Gyakorlatos Házban. A több mint negyedszáz lovag (és felvételre jelölt) a máltai káplánok, **Msgr. vitéz Vargha Gá-bor** és **Frank Miklós**, vezetésével végzett vallási elmélkedés mellett karitatív prob-lémákkal is foglalkozott, amely a Rend feladatkörének másik fontos pillére. **De-gefeld Sándor** (Johannita lovag) és fe-lesége, **Beithlen Ágota**, drámai beszámó-lója az erdélyi magyarság súlyos anyagi helyzetéről, amit a jogtiprás még job-ban megkeserít, arra indította a máltai lovagokat, hogy az **eddig erőfeszítésen-túl, rendszeres akcióval** növeljék erdélyi véreink megsegítését.

A lelki gyakorlat résztvevői, szándékuk

nyomatékos igazolására összeadtak 1500 DM-t, s átadták a **Magyar Segítőszolgálat** megjelent képviselőjének, **dr vitéz Cza-nik Gézának**. Ez az összeg kerekén 15 tízki-lós csomagot jelent a Dégenfeldék erdélyi segélylistáján szereplő közel 800 rászorult család támogatására. (R.)

A magániskolákért. — Versaillesban több mint félmillió ember tüntetett a ma-gániskolák mellett. — Franciaországban az iskolakötelesek 17 %-a tanul magán-iskolákban. Ezek 90 %-ban katolikus is-kolák. Az utóbbi hónapok közvélemény-kutatása szerint a francia állampolgá-rok 64 %-a nyilatkozott a magániskolák szabadsága mellett. A Versailles-i tünte-tés végén Lustiger, párizsi bíborosérsek, szólt a tömeghez, hogy vessenek véget már az iskolaháborúnak.

Segítsünk!

A BUDAPESTI SZENT ISTVÁN BAZILIKA SÜRGŐS FELÚJÍTÁSRA SZORUL

A bazilikát, amely a Szent Jobb-ot is őrzi, a Milleniumkor kezdték építeni s 1904-ben fejezték be. Joggal az ország reprezentatív bazilikája. A külső karban-tartása az épületnek, mint műemléknek, a magyar államot terheli. A belső kar-bantartás kötelessége az egyházzá. Mind a két fél a kötelességének nem tehetett eleget: az állam érthető okokból, az egy-ház pedig szegénysége miatt. — Azon-ban tovább várni nem lehet. A kupola és a tornyok részleges felújításra, mert csak vasszöggel volt rögzítve. A kupola és a boltozatok nagy területen beázta-

A felújítási költségek sok milliárd Fo-rintba kerülnek. 1983-ban az állam hoz-záfogott a külső renováláshoz. De hiány van az anyagban, így pl. vörösréz leme-zekben. Az első szállítmány 78.000 DM értékben, a München-Freising-i egyház-megye ajándéka. Az Europäischer Hilfs-fonds ezt az összeget vörösrézlemezek-ben háromszor ismételte már meg. A szükséglet óriási, de a befödéssel sietni kell, hogy a kupolát és a boltozatokat biztosítsák. Egész munkásbrigádokra lesz szükség a hiányok pótlására.

A nagyon szegény magyar egyház ki-ben bízhatna, — az otthoniak áldozat-készsége mellett, ha nem a külföldi test-véregyházak és a magyar emigráció se-gítségében.

A Bazilika Felújító Bizottság a lesza-

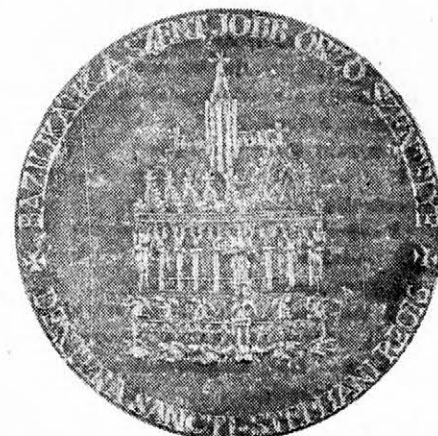
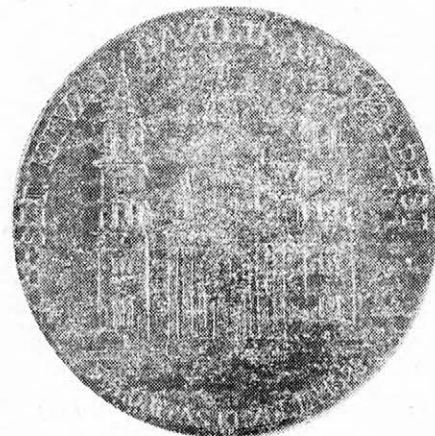
kadozott rézlemezekből 8 cm Ø nagyon szép emléklapetteket veretett, az egyik oldalon a bazilika képével, a másik ol-dalon pedig a Szent Jobbot őrző erek-lyetartóval, emlékül azoknak, akik na-gyobb segéllyel (legalább 100 DM-val) járulnak hozzá a bazilika felújításához

A külső és belső munkálatok éveket vesznek igénybe. — Milyen jó, hogy eb-ben a történelmi akcióban találkozhatik az otthoni és a külföldi magyarság! Nagy célokért mindig tudunk lelkesedni és áldozatot hozni. Van-e felemelőbb cél és áldozat annál, hogy a magyar keresztény-séget és egységet szimbolizáló Szent István bazilikát, ahol első Szent Kirá-lyunk Jobb-ját őrzi, az otthoni és a külföldi magyarság elszakíttóságunk legsúlyosabb éveiben, a közös hazasze-retet és áldozatkészség jegyében a ré-gi fényében helyreállítsa, úgy ahogy az a Milleniumkor volt!

Az **ÉLETÜNK** már sokszor és sokat gyűjtött magyar célokra. Mindig önzette-nül, maga is erőn felül áldozatokat hoz-va. Most is elsőnek áll oda, hogy se-gítsen!

★

Adományokat kérjük az „**Életünk**” kon-tójára: „Bazilika” jellegével, Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto Nr. 606 50-803, Postscheckamt München, vagy Eurocek-ken az „**Életünk**” címére.

Reuter

Utazási iroda - Autóbusz - Taxi
Autóbuszutazás Magyarországra
■ Húsvéti utazás BUDAPEST-re
DM 200,—

■ Fürdőző üdülés HARKÁNY-ban
és HÉVIZ-en:

május 7 — május 29
május 28 — június 19
június 18 — július 10
július 9 — július 31
július 30 — augusztus 14
augusztus 13 — szeptember 4
szeptember 3 — szeptember 25
szeptember 24 — október 11
Utazási ár: HÉVIZ-ig DM 260,—
HARKÁNY-ig DM 280,—

● LEGŰJABB! ●

1984 áprilistól
minden kedden közvetlen vonal
BUDAPEST-re!

— Kérjen prospektust! —

Reisebüro REUTER
Eibenweg 20 - 7057 Winnenden
Telefon (071 95) 80 08

A MÜNCHENI SZABAD EURÓPA /
SZABADSÁG RÁDIÓ Magyar Osztálya
alkalmi kisegítő gépirónót keres.

Feltételek: gyakorlott gépirás (villany-
írógép), tökéletes magyar helyesírás.
Csak érvényes nyugati útlevelemmel és müncheni lakhellyel rendelkező jelentkezőket
vehetünk figyelembe.

Cím: Radio Free Europe / RL Inc.
Ungarische Administration,
Oettingenstr. 67, 8000 München 22,
Telefon: 2 10 22 81

A R T

DÉMÉNAGEMENTS S. A

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre,
tengerentúlra — légiszállítással is —
költözködés, bútorraktározás,
külföldi szállítmányoknál a vám
elintézése.

Magyarországra is szállítunk!

Magyaroknak kedvezmény!

ART Déménagements S. A.
2 rte u Grand Lancy
CH-1211 Genève 26
Telefon 0 22 / 43 36 32 (magyarul is!)

Privát cím: Keresztes László

58 rte de Vevrier,
CH-1227 Carouge, GE
Tel.: 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után.

AGAPE KIADVÁNYOK

Újvidéken (Jugoszlávia) AGAPE néven
katolikus kiadó működik. Kiadványait min-
denkinek szeretettel ajánlja. Az eddig meg-
jelent kiadványok közül kaphatók:

Agape, folyóirat (megjelenik minden DM
páratlan hónap végén) évi előfizetés 10,—
Isten népének története (Biblia kép-
regényben. Eddig megjelent 21 füzet)
egy füzete ára 2,20
Antal testvér (Páduai Szent Antal
élete képregényben, színes, 72 old.) 4,—
Nigg-Schneiders: Assisi Szent Ferenc
és világa (142 old., 72 színes képpel) 17,—
Malinski-Bujak: II. János Pál (210 o.,
111 fekete-fehér és 42 színes képpel) 17,—
Képes Biblia 20,—
C. B. de Gaszold: Imák a bárkából 3 10
A keresztfához megyek (Keresztutak
gyűjteménye) 5,—
Harmath K.: Megváltásunk szent
éve (brosúra) 1,—
I. Loidl: A fatimai látnokok (bros.) 1,—
Ezenkívül kaphatók még természetből vett
motívumú levelezőlapok (és fél levelezőlap-
nagyságú képek) bibliai vagy más aforiz-
mával; katolikus zsebnaptár és falnaptár.
A kiadó címe: AGAPE, Cara Dusana 4,
YU - 21000 Novi Sad, Jugoszlávia.
Az AGAPE szívesen vállal mindennemű
nyomdai előkészítést vagy nyomtatást Ju-
goszláviában, a nyugatiakhoz képest igen
megtérülő áron!

Kedvezményes áron kapható!

AZ IRODALOM VILÁGA

A könyv az irodalomelmélet alap-
kérdéseit tárgyalja, bő szemelvénye-
ket nyújtva a világirodalom remek-
írónak műveiből. Pl. csak a költői
műfajokat ismertető fejezeteket 100-
nál jóval több gyönyörű vers il-
lusztrálja.

Tanároknak, felsős diákoknak és
az irodalom iránt érdeklődőknek
melegen ajánljuk.

A több mint 300 oldalas szerkiál-
lítású, egészvászonkötésű könyv ára
csak 15,— DM, tengerentúlra 10,— \$
+ postaköltség.

Rendelje meg az „Életünk” címén!

Hirdetések

Skandináviában élő, 58 éves, 180/82,
okl. mérnök keresi olyan intelligens, spor-
tot kedvelő hölgy ismeretségi, ki a
nyugdíjazása utáni Németországba vagy
Ausztriába való áttelepedését elősegíte-
né. Fényképes válaszokat „Burgenland”
jellegére a szerkesztőségbe kérek.

55 éves független nő, sok pozitív tulaj-
donsággal, kellemes külsővel, keresi nyu-
godt természetű, szeretettartalommal ren-
delkező, értelmiségi férfi ismeretségi há-
zasság céljából. Fényképes választ „Di-
zkréció” jellegére a kiadóba kérek.

Budapesten, az I. kerületben (Buda), 2½
szobás, kb. 60 m²-es azonnal beköltözhető
örökklás eladó. — Érdeklődés: A.S.G., Te-
lefon (09 11) 8 81 62.

OKMÁNYAIT

gyorsan lefordítom és hitelesítem.
Stefan Korényi, Rheinhausenstr. 122,
6550 Bad Kreuznach. Tel.: (06 71) 6 38 68

Kivarrott mellényeket, blúzokat, aszta-
lterítőket, szalvétákat, magyar babákat,
festett képeket, stb. árusítok. — Szorgalmas
kézimunkázók számára különböző előraj-
zolt kézimunkák is kaphatók:

„FOLKLORELÁDLE” — Rosa Morie
Hindenburgplatz 7, 7103 Schwaigern,
Telefon (0 71 38) 43 73.

Üzletem pénteken 16-tól 18 óráig és
szombaton 9-től 12 óráig van nyitva.

FÜRDŐKÚRA HÉVIZEN (Thermal Hotel)
Háromhetes gyógyterápia augusztus 25-
től szeptember 15-ig. — Utazás busszal,
félpenzió, orvosi vizsg. fürdő-szauna-hasz-
nálat: DM 1 680,—. Stuttgart-Friedrichs-
hafen vagy Münchentől.

TANULMÁNYI ÚT vezetésünk alatt:
október 27-től november 4-ig: DM 880,—.
Kérjen prospektust! Ungarnreisen DIVY
Lindenstr. 50, 7990 Friedrichshafen 1,
Telefon (0 75 41) 7 13 91

HAZATELEPÜLŐ MAGYAROK számára
előnyös betársulási lehetőség, csekély be-
fektetéssel (ca. 8000,— DM), elsőrendű szak-
ember által vezetett, új telepítésű, jóho-
zámú pestkörnyéki szállóba. Érdeklődők
forduljanak levélben az alábbi címhez:
Foti C., Stadtbachstr. 11, CH-5400 Baden
Schweiz.

HÍRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN!

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és
fordító, magyar - német és német - magyar.
Németországban tanácsadás, állampolgár-
sági és menekültügyi kérdésekben, vala-
mint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 249,
D - 4040 Neuss. Telefon (0 21 01) 54 13 17.

KÖNYVÚJDONSÁG!

Pröhle Sándor postumus verseskötete:
JANUS

112 oldalas ízléses kiállítású könyv. Ara:
DM 16,—. Megrendelhető: Augustiny-
Pröhle, Hegelstr. 31, D-7400 Tübingen.

HÍRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN!

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten

Inh.: O. Bayer

Kreitmayerstr. 26 - 8000 München 2

Telefon (0 89) 1 29 63 93 DM

Egri Bikavér	6,80
Alföldi Olaszrizling 1.	5,30
Alföldi Kékfrankos 1.	5,30
Abasári Rizling 0,7	5,95
Debrői Hárslevelű	6,30
Badacsonyi Kéknyelű	7,20
Badacsonyi Szürkebarát	7,30
Soproni Kékfrankos	6,60
Villányi Burgundi	7,30
Hajósi Cabernet	7,30
Boglári Olaszrizling	6,—
Boglári Kékfrankos	6,—
Boglári Cabernet-rosé	6,—
Csopaki Rizling	6,80
Zöldszilváni	7,30
Tokaji Aszú 4 puttonyos	14,50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	12,50
Vilmos körtepálinka	24,50
Császárkörte	19,50
Kecskeméti barackpálinka	27,—
Cseresznye pálinka	24,50
Szilva pálinka	21,50
Kosher Szilva pálinka 0,8	32,—
Hubertus	21,—
Beverage Bitters (Unic.) 1 lit.	32,—
Beverage Bitters 0,5 lit.	17,—
Pick szalámi	kg 27,—
Csabai	kg 25,—
Gyulai	kg 23,—
Házi kolbász	kg 19,—
Kalocsa tarhonya	½ kg 3,30
Nagykoktélésztá	½ kg 3,50
Paprika káposztával	0,7 lit 4,40
Hegyes eróspaprika	4,40
Hegyes csípőspaprika	4,40
Bogyoszlói paprika	4,10
Disznósajt	kg 12,50
Véres- májashurka	kg 12,50
Kalocsa Paprika-set	7,10
Paprikakrém tubus: édes/félerős/erős	1,50
Gyalult tök 0,72	1,80
	2,90

— Üvegárút is szállítunk —

TAROKKJÁTÉKOS-PARTNER keresek
Münchenben. Telefon 1 23 42 61.

ÚJDONSÁG! MEGJELENT!

Tollas Tibor:
FORGÓSZÉLBEN

válogatott versek
A költő eddigi öt kötetének legjobb verseit
és újabb költeményeit tartalmazó 250 ol-
dalas könyv ára portóval együtt DM 30,—,
vagy US \$ 14,—, vászon kötésben DM 38,—,
vagy US \$ 17,—.

Megrendelhető a Nemzetőr címén:
Postfach 34 03 61, D-8000 München 34, BRD

Az előfizetési díjat
vagy könyvrendelések árát kérjük
Postacsekk-kontónkra vagy postán
(ne bankon!) keresztül átutalni!

Rupp László hites törvényszéki fordító,
vállal fordításokat magyarról németre és
németről magyarra. Postfach 162, D-8000
München 1. — ☎ (0 89) 53 02 35.

KERN VERONIKA

törvényszéki hites okirattfordító, vállal for-
dításokat magyarról németre és németről
magyarra. - Cím: Eichenstr. 1, 8028 Tauf-
kirchen / am Wald (bei München). Telefon
(0 89) 6 12 52 43 (17 órától).

FIGYELEM!

Az „Életünk” új előfizetési ára
egy évre DM 18,—, tengerentúlra
légi postával DM 28,—.

Kérjük előfizetőinket az előfizetési-
díjat lehetőleg postacsekkkontónkra,
tengerentúlról pedig ne bank
útján, hanem eurócsékkon utalják
át, mert a banklevonás igen nagy.

Magyar - német hiteles fordításokat
gyorsan és lelkiismeretesen elvégző
WILHELM DIVY
Lindenstr. 50, 7990 Friedrichshafen 1
Telefon: (075 41) 7 13 91

Ismét kapható! Rendelje meg!

Hermann Egyed:
A KATOLIKUS EGYHÁZ
TÖRTÉNETE 1914-IG

Az egyetlen modern magyar egyház-
történeti mű második, javított ki-
adása. Nélkülözhetetlen kézikönyv.
Csak fűzve kapható.

582 oldal. Ára DM 32,— + portó.
Megrendelhető az ár egyidejű beküldé-
sével az Életünk kiadóhivatalánál.

KAPHATÓ!

Autóra ragasztható koronás címeres mat-
ricák (különböző) DM 6,—
Angyalos koronás magyar címer, finom pa-
pírra nyomva. 21 x 30 cm DM 12,—, be-
keretezve DM 27,—, portóval együtt.
Előzetes befizetés ellenében azonnal pos-
tázok. Cím: Szalay John, Besenkamp 4,
4700 Damm.

Utazzék Rómába

Vadnay Zsuzsa útikalauzával
RÓMA MESELŐ KÖVEI

A rajzokkal illusztrált kis kötet legendá-
kon, mondákon, történelmi pletykákon
keresztül mutatja be az Örök Várost.
Szép és olcsó ajándék! Ára: DM 12,— vagy
US \$ 5,—, vagy ennek megfelelő valuta.
Megrendelhető a vételár + portó beküldé-
sével a szerzőnél: S. Vadnay,
13 Via Romerio, CH-6600 Locarno.

■ ÚJDONSÁG! MEGJELENT! ■

Borbándi Gyula
A MAGYAR NÉPI MOZGALOM
— A harmadik reformnemzedék —
című könyve.

A szerző bemutatja a magyar társadalom
és politika alakulását a 20. században, a
szociográfiai irodalom kibontakozását, a
népi írók irodalmi és politikai működését,
a népi szellemű szervezetek kiadók és
lapok tevékenységét, a népiség szerepét
a háború utáni és 1956-os eseményekben,
hatását a mai Magyarország fejlődésére.
Az 538 oldalas könyv ára 20,— US dollár,
vagy 48,— DM.
Megrendelhető az ÉLETÜNK címén is.

● Kedvezményes áron kapható! ●

HIRDETTEM AZ I G É T!

Mindszenty szellemi végrendeletének
ez a könyv az első gyöngye, amit
kiadott a Mindszenty Alapítvány.
A könyv tartalmazza Mindszenty
legfontosabb körleveleit, írásait és
beszédeit, amiket harcban a meg-
szállók irrt vagy mondott, vala-
mint felejthetetlen körútjain a világ-
ban szétszórta magyarokhoz intézett.
A 60 oldalas bevezető tanulmányt
Közl Horváth József írta.
— Legszeb ajándék! —
Ára DM 20,— vagy \$ 10,— + portó.

262 3786

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Oberföhringer Str. 40,
D-8000 München 81
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38

Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkészseg.
Felelős szerkesztő:
Dr. Harangozó Ferenc,
Seelsorger.

*
Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge,
Oberföhringer Str. 40,
8000 München 81,
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38.

Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.
Abonnement: DM 18,— pro Jahr und
nach Übersee mit Luftpost DM 28,—.

ELŐFIZETÉS:
Az Életünk a helyi magyar lelke-
szek terjesztik, ők küldik szét és ná-
luk is kell előfizetni!

Tengerentúlra, vagy ahol nincs ma-
gyar lelkész oda a kiadóhivatal küldi
az újságot.

Előfizetési ár egy évre DM 18,—
vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúlra légi postával DM 28,—

Lapzárta: a hónap 18-án.

Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postscheckkonto München:
Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto
Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,
Konto-Nr. 145 857 - BLZ 700 202 70
Kath. Ung. Seelsorge „Életünk”.

Druck: Danubia Druckerei GmbH,
Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: Einem Teil dieser Auflage
liegt bei: Rundschreiben. — A kiadvány
egy részéhez körlevél van mellékelve.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK
FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat nem bank-
kontónkra, hanem Postscheckkontónkra
kérünk: Kath. Ungarn-Seelsorge — Son-
derkonto — München, Postscheckamt
München, Konto-Nr. 606 50-803.

KÉRJÜK OLVASÓINKAT, HOGY
ELŐFIZETÉSÜKET RENDEZZÉK!Kiadóhivatalunknál kapható
könyvek

Mindszenty József: Hirdettem az Igét
(1944-1975). — 300 oldal, vászon-
kötésben DM 20,— vagy \$ 10,—
Mindszenty József: Napi jegyzetek
480 o. vász. köt. DM 32,— \$ 15,—
Mindszenty József: Emlékirataim,
500 old., vász. köt. DM 40,— \$ 22,—
Kardinal Mindszenty: Erinnerungen
4. kiad. vász. köt. DM 40,— \$ 22,—
Közi Horváth József: Mindszenty
bíboros, zsebk. DM 6,— \$ 4,—
Meszlényi Antal: Magyar Szentek és
Szentéletű Magyarok, 300 o., egész
vászonkötésben DM 20,— \$ 10,—
Az Irodalom világa. Irodalomelméleti
alapvetés, 100-nál több versillusz-
trációval, kb. 300 old., vász. köt.
DM 15,— \$ 10,—
Szamosi József: Máriacelli emlé-
könyv, képes kalauz 48 képpel,
ebből 32 színes DM 12,— \$ 6,—
Szállításnál + portóköltség.

Megrendelhető: az „Életünk”

kiadóhivatalánál
Oberföhringer Str. 40
D-8000 München 81, W. Germany

NEMZETŐR KÖNYVEK

Tollas Tibor: Forgószéleben	DM
Válogatott versek, 250 old. fűzve	30,—
vászonkötésben	38,—
Szoltsenyicin: Gulag I—II. Oroszból	
fordította Szenté Imre. Kötetenként	30,—
Rozanich István: A másik partról	
(versek) fűzve	12,—
Dálnoki Veress Lajos: Magyarország	
honvédelme a II. világháborúban	
(3 kötet) vászonkötésben	80,—
Megrendelhető a könyv árának beküldésé- vel: Nemzetőr, Ferchenbachstr. 88, D-8000 München 50, BRD címen.	

● Még kapható! ●

JUHÁSZ LÁSZLÓ

A HÉTORONYTÓL KUFSTEINIG

— Magyar rabok idegenen —
című, 200 oldal terjedelmű, új könyve,
Korabeli dokumentációkkal, valamint a
„BURGENLAND” — történelmi útikalauz
második, javított kiadása.
Mindkét könyv megrendelhető DM 25,—
áron a szerző címén:
Bülöwstr. 10, D-8000 München 80